

1997. évi LXXXI. törvény

a társadalombiztosítási nyugellátásról¹

Az Országgyűlés az Alaptörvényben foglalt elveknek megfelelően az időskorúak és a tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válók, valamint hozzátartozóik megélhetésének biztosítása érdekében a társadalombiztosítási nyugellátásról az alábbi törvényt alkotja:

E törvény célja, hogy a biztosítottak és hozzátartozóik részére nyújtandó társadalombiztosítási nyugellátásokat - figyelemmel a magánnyugdíjrendszerre is - egységes elvek alapján szabályozza.²

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Alapelvek

1. § (1)³ A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

(2)⁴ A szociális biztonsági tárgyú nemzetközi szerződés, illetve szociálpolitikai egyezmény hatálya alá tartozó személyre e törvény rendelkezéseit az adott nemzetközi szerződés (egyezmény) szabályai szerint kell alkalmazni.

(3)⁵

(4) A nyugdíjbiztosítás szervezetéről külön törvény rendelkezik.

2. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíj fedezetére, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvény (a továbbiakban: Tbj.) rendelkezései szerint járulékot kell fizetni.

(2) Az állam a társadalombiztosítási nyugellátások kifizetését akkor is biztosítja, ha a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai meghaladják a bevételeket. Ha a Nyugdíjbiztosítási Alap tervezett kiadásai meghaladják a bevételeket, a központi költségvetés a különbség összegét előirányzatként biztosítja.

(3) A társadalombiztosítási nyugellátás a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem összegéhez és az elismert szolgálati időhöz igazodik.

(4) Az, aki szolgálati idejének legalább egy részében a magánnyugdíjrendszer keretében is fizetett tagdíjat, és ennek alapján szolgáltatásra jogosultságot szerzett, a kizárólag társadalombiztosítási nyugellátásra (a továbbiakban: nyugellátás) jogosultakhoz képest eltérő mértékű társadalombiztosítási nyugdíjra jogosult.

(5)⁶ Ha a biztosított élt a Tbj.-ben biztosított azon jogával, hogy a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben, valamint a magánnyugdíjrendszerben is részt vesz, és ennek megfelelően a magánnyugdíjrendszerben tagdíjat fizetett, illetőleg azt a foglalkoztató a keresetéből, a jövedelméből levonta, majd ennek összegét a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer számára a biztosított döntése alapján átutalták, akkor nyugellátását úgy kell megállapítani, mintha biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjjárulék fizetésére lett volna kötelezett.

(6)⁷

3. § (1) Az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján megszerzett jogosultságot megszüntetni, illetőleg korlátozni nem lehet.

(2)-(3)⁸

(4)⁹

Alapfogalmak

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) saját jogú nyugellátás és a hozzátartozói nyugellátás: olyan keresettől, jövedelemtől függő rendszeres pénzellátás, amely meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának jár;

b) öregségi nyugdíj: meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás;

c)-d)¹⁰

e) özvegyi nyugdíj: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának, meghatározott feltételek mellett élettársának, valamint elvált házastársának járó nyugellátás;

f) árvaellátás: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás;

g) szülői nyugdíj: az elhunyt biztosított (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fennállása esetén nevelőszülőjének járó ellátás;

h) szolgálati idő: az az időszak, amely alatt a biztosított nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett. A nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat e törvény külön határozza meg;

i) nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset: a biztosított nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségének külön törvényben meghatározott alapját képező keresetnek, jövedelemnek az e törvény rendelkezései szerint számított átlaga;

j)¹¹ EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;

k)¹² megváltozott munkaképességű: az a személy, akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvényben foglaltak szerint az egészségi állapota legfeljebb 50 százalékos.

(2) A biztosítottak és foglalkoztatók körével, továbbá a járulékfizetéssel összefüggő fogalom meghatározásokra a Tbj. rendelkezései az irányadók.

A törvény hatálya

5. §¹³ E törvény hatálya kiterjed:

a)¹⁴ a Tbj. szabályai alapján biztosítottnak minősülő személyekre és a foglalkoztatókra, továbbá

b)¹⁵ az e törvényben meghatározott saját jogú és hozzátartozói nyugellátásban részesülő személyekre, valamint

c)¹⁶ a nyugdíjmegállapító szervre és a nyugdíjfolyósító szervre (a továbbiakban együtt: nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv), valamint a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szervre.

d)¹⁷

A nyugdíj szolgáltatások

6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,

b)-c)¹⁸

d)¹⁹ a külön jogszabály alapján járó rehabilitációs járadék.

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

- a) az özvegyi nyugdíj,
- b) az árvaellátás,
- c) a szülői nyugdíj,
- d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,
- e)²⁰ az özvegyi járadék.

(3)²¹ Az, aki egyidejűleg

- a) több saját jogú nyugellátásra, vagy
- b) több hozzátartozói nyugellátásra

is jogosult - ha törvény másként nem rendelkezik - mind a saját jogú, mind a hozzátartozói nyugellátások közül a számára kedvezőbbet választhatja azzal, hogy a jogosultra kedvezőtlenebb nyugellátás folyósítása szüneteltetésre kerül.

(4)²² Ha jogszabály kivételt nem tesz, a mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, a mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékára a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó nyugellátásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(5)²³

6/A. §²⁴

II. Fejezet

AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ

1. Cím²⁵

7. §²⁶

8-8/C. §²⁷

9-11/A. §²⁸

12-17. §²⁹

2. Cím

A nyugdíjjogosultság

A 2008. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj esetében

18. §³⁰ (1) A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,
- b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,
- d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,
- f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

(2) Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki

a) a születési évének megfelelő - az (1) bekezdésben meghatározott - öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: öregségi nyugdíjkorhatár) betöltötte, és

- b) legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

c) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2a)³¹ Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki

a) legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és

b) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2b)³² A (2a) bekezdés tekintetében jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint a terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő.

(2c)³³ A (2a) bekezdés alapján az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet, olyan nő esetén pedig, akinek a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, a harminc évet.

(2d)³⁴ A (2c) bekezdésben előírt jogosultsági idő - ha a jogosult a saját háztartásában öt gyermeket nevelt - egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb hét évvel csökken. Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakokra került ki, vagy megfelelt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek.

(3) Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki

a) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és

b) legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

c) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi résznyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(4) Nem jogosult öregségi teljes, illetve résznyugdíjra

a)³⁵ az a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek (a továbbiakban: uniós rendeletek) hatálya alá tartozó személy, aki EGT-államban,

b) az a szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezmény hatálya alá tartozó személy - ha az egyezmény eltérően nem rendelkezik -, aki a szerződő államban

- az igénylő nyilatkozata, illetve az ügyben hatáskörrel rendelkező külföldi szerv adatszolgáltatása alapján - azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonynak megfelelő jogviszonyban áll.

18/A-19. §³⁶

Az öregségi nyugdíj összege

A 2012. december 31-ét követően megállapításra kerülő nyugdíjak esetében

20. §³⁷ (1) Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

(2) Az öregségi nyugdíj összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének [22. § (10) bekezdése] a megszerzett szolgálati időhöz tartozó, a 2. mellékletben meghatározott százaléka.

(3) Az öregségi teljes nyugdíj összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegénél. Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegét nem éri el, az öregségi teljes nyugdíj összege azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a húsz évet.

21. § (1) Az öregségi nyugdíj összege - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az annak alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

(2)³⁸ Aki húsz év szolgálati idővel rendelkezik és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után a nyugdíj megállapítása nélkül legalább 30 naptári napra szolgálati időt szerez, nyugdíjnövelésben részesül. A nyugdíjnövelés mértéke minden 30 nap után az öregségi nyugdíj 0,5 százaléka.

(3)³⁹ A (2) bekezdésben meghatározott nyugdíjnöveléssel az öregségi nyugdíj a megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkeresetet meghaladhatja.

21/A. §⁴⁰ (1) Ha a biztosított, volt biztosított magánnyugdíjpénztár tagja, az öregségi nyugdíj összegét úgy kell megállapítani, hogy a 20. és 21. § alapján kiszámított nyugdíjösszeget meg kell szorozni az 1. mellékletben meghatározott szorzószámmal.

(2) Ha a magánnyugdíjpénztár a tag egyéni számláján lévő - törvényben meghatározott esetben csökkentett - összeget a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvényben (a továbbiakban: Mpt.) foglaltak szerint az öregségi nyugdíj megállapítását követően az államháztartás részére utalja át, az öregségi nyugdíj összegét a 20. és 21. §-ban foglaltak szerint, a megállapítás kezdő időpontjára visszamenőlegesen módosítani kell.

22. § (1)⁴¹ Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni. Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:

a) az 1988. január 1-je és 1996. december 31-e közötti, illetőleg az 1988. január 1-je előtti keresetek, jövedelmek esetén az 1996. december 31. napján érvényes társadalombiztosítási szabályok szerint a főfoglalkozásban elért jövedelmet, az ezen időszak alatt kifizetett év végi részesedést, prémiumot, jutalmat és a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

b)⁴² 1997. január 1-jétől az 1998. január 1-je előtti rendelkezések szerinti, illetőleg 1998. január 1-jétől a Tbj.-ben meghatározott biztosítással járó jogviszonyból vagy jogviszonyokból származó, nyugdíjjárulék-alapot képező keresetet, jövedelmet és 1997. évben a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

c) amennyiben a nyugdíjjárulékot a biztosítási jogviszony keretében meghatározott összeg után kellett fizetni, ezt az összeget,

d)⁴³ az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során meghatározott beszámított jövedelmet, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták,

e)⁴⁴ a felszolgálati díj 81%-át,

f)⁴⁵ a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraavaló 81%-át,

g)⁴⁶ azon egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) alap 50 százalékát, 2008. január 1-jétől 61 százalékát, amely után a magánszemélyt terhelő ekho mértéke 15 százalék,

h)⁴⁷ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitációs díjat,

i)⁴⁸ a Tbj. 30/A. § (2) bekezdésében meghatározott mezőgazdasági őstermelő esetében az éves bevételének 6 százalékát,

j)⁴⁹ a főállású kisadózó társadalombiztosítási ellátásainak alapjául szolgáló, törvényben meghatározott összeget.

(2)⁵⁰ Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál a munkanélküli-járadék, vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresőt ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás, a gyermekgondozási segély, nyugdíjjárulék-köteles szociális ellátások (gyermeknevelési támogatás, ápolási díj), a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Péptv.) 3-4. §-ai és 5. §-a szerinti prémiumévek program, illetőleg különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás, a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Rjtv.) szerinti rehabilitációs

járadék és a rehabilitációs ellátás összegét, valamint a felsorolt ellátások folyósításának időtartama alatti biztosítással járó jogviszonyból származó jövedelmet (keresetet) - a kifizetésük (folyósításuk) időpontjától függetlenül - figyelmen kívül kell hagyni. Ha az igénylőre kedvezőbb,⁵¹

*a)*⁵² a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, a munkanélküli-járadék, vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresőt ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás, a Péptv. 3-4. és 5. §-a szerinti prémiumévek program, illetőleg különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás, továbbá az Rjtv. szerinti rehabilitációs járadék és a rehabilitációs ellátás összegét,

b) amennyiben az *a)* pontban meghatározott ellátás folyósításával egyidejűleg biztosítási jogviszonnyal is rendelkezik, az abból származó jövedelem (kereset) és az ellátás együttes összegét kell keresetként figyelembe venni.

(3)⁵³ A Péptv. 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 4/A. §-a szerinti prémiumévek programban részt vevő biztosított esetében a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapításánál a részmunkaidőre megállapított, ténylegesen kifizetett kereset mellett a nyugdíjjáradék-, illetve nyugdíjbiztosítási járulékkiegészítés alapjaként számított összeget is figyelembe kell venni. Ha a prémiumévek programba történő belépése és munkaviszonya megszűnése közötti időszakban a biztosított prémiumévek programhoz kapcsolódó, részmunkaidőre szóló munkabérét emelték, akkor a járulékkiegészítés alapjaként számított összeget szintén ezen emelés százalékos arányával megemelten kell figyelembe venni. Többszöri béremelés esetén a prémiumévek programba történő bekerüléskor, illetve annak megszűnéskor érvényes bér közötti százalékos arányt kell alapul venni. A 39. §-ban foglalt rendelkezéseket ebben az esetben nem kell alkalmazni.

(4)⁵⁴ Amennyiben a biztosított az (1) bekezdésben meghatározott időszaknak - vagy ha ennél a szolgálati idő kevesebb, e rövidebb időnek - legalább a felében rendelkezik a nyugdíjszámítás alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, a havi átlagkeresetet a tényleges - a kifizetés időpontjában érvényes jogszabályok szerint nyugdíjjáradék-alapot képező - kereset, jövedelem alapján kell meghatározni.

(5)⁵⁵ Ha a (4) bekezdés szerinti időszakban, az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként - a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszaszámítva - a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni azokra a naptári napokra, amelyekre nyugdíjalapot képező kereset, jövedelem nem volt és a (10) bekezdés alkalmazásánál e naptári napok is osztószámot képeznek.

(6)⁵⁶ Az 1988. január 1-jétől elért, (1)-(5) bekezdés szerinti kereseteket, jövedelmeket -ideértve a minimálbér összegét is - naptári évenként csökkenteni kell

a) a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékek figyelembevételével számított természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjáradék, magánnyugdíj-pénztári tagdíj, munkavállalói járulék, vállalkozói járulék, valamint 2010. január 1-jétől egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összegével, továbbá

b) a személyi jövedelemadóknak

ba) - 2010. január 1-jét megelőzően és 2012. december 31-ét követően elért keresetek, jövedelmek esetén - a keresetek, jövedelmek *a)* pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével,

bb) - 2010. január 1-je és 2012. december 31-e között elért keresetek, jövedelmek esetén - a keresetek, jövedelmek *a)* pont szerint csökkentett összege és az ezen összegre számított adóalap-kiegészítés együttes összegére képzett összegével.

(7)⁵⁷ A (6) bekezdés *a)* pontjában foglaltaktól eltérően 1991. évben munkavállalói járulék címén 0,2 százalékos, 2006. évben egészségbiztosítási járulék címén 4,6 százalékos, munkavállalói járulék címén 1,1 százalékos mértéket kell alkalmazni.

(8)⁵⁸ Ha az (5) bekezdés alkalmazása során 1988. január 1-je előtti keresetet, jövedelmet kell figyelembe venni, az 1988. január 1-je előtti kereseteket, jövedelmeket a nyugdíjjáradék 1988. január 1-jén érvényes mértékének alapulvételével kell naptári évenként csökkenteni.

(9)⁵⁹ A nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért és a (6)-(8) bekezdés szerint csökkentett keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve naptári évenként a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(10)⁶⁰ Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet úgy kell meghatározni, hogy a (9) bekezdés szerint növelt kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszaknak a biztosításban töltött azon napjainak számával, amelyekre a nyugdíjat igénylőnek az (1)-(5) bekezdés szerinti keresete, jövedelme volt. Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni. Az így kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel, és el kell osztani 12-vel.

(11)⁶¹ Ha a 2012. december 31-ét követő időponttól kezdődően megállapításra kerülő öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 372 000 forintnál több,

a) a 372 001 és 421 000 forint közötti átlagkeresetrész 90 százalékát,

b) a 421 000 forint feletti átlagkeresetrész 80 százalékát

kell az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni.

22/A. §⁶² (1) A saját jogú nyugellátásban részesülő személy - ideértve azt a személyt is, akinek nyugellátása szünetel - nyugellátását kérelemre saját jogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege egytizenkettő részének 0,5 százalékával növelni kell. A növelést megelőző naptári év előtt elért keresetet, jövedelmet az országos bruttó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve a növelést megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(2) A saját jogú nyugellátásban részesülő személy kérelmére a nyugellátását az (1) bekezdés szerint kell növelni akkor is, ha arra a jogosultságot korábban, azóta megszűnt rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj vagy rehabilitációs járadék mellett szerezte. A saját jogú nyugellátás mellett folytatott kereső tevékenység időtartama szolgálati időként nem vehető figyelembe.

(3)⁶³ A növelésre irányuló kérelmet évente egy alkalommal, legkorábban a kereset, jövedelem megszerzését követő naptári évben lehet benyújtani.

(4)⁶⁴ Ha a növelés iránti kérelem több naptári évben megszerzett keresetre, jövedelemre vonatkozik, a növelés összegét naptári évenként kell meghatározni.

(5)⁶⁵ Ha a növelésre jogosult személy a növelés megállapítása előtt elhunyt, a növelésre szerzett jog a hozzátartozói nyugellátásra jogosult személy kérelmére a hozzátartozói nyugellátás megállapítására irányuló eljárás során érvényesíthető. Ebben az esetben a (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók.

III. Fejezet⁶⁶

23-36/G. §⁶⁷

IV. Fejezet

A SZOLGÁLATI IDŐ

37. § (1)⁶⁸ A Tbj.-ben biztosítottak minősülő személy biztosítással járó jogviszonyának 1997. december 31. napját követő időtartama szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra az előírt nyugdíjjárulékot a biztosítottól levonták, illetve a 38. § (2) bekezdésének a)-b) pontjában említett személyek esetében megfizették.

(2)⁶⁹ A Tbj. 5. § (1) bekezdés i) pontjában említett mezőgazdasági őstermelő biztosítási ideje szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra nyugdíjjárulékot fizetett, illetőleg az előírt nyugdíjjárulékot megfizette.

(3)⁷⁰ Ha a biztosítás ténye, illetőleg a biztosítással járó jogviszony időtartamára vonatkozó adatok a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv és az egészségbiztosítási szerv (a továbbiakban:

társadalombiztosítási igazgatási szervek) nyilvántartásaiból megállapíthatók, azonban a nyugdíjjárulék levonásának ténye - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által beszerzett - a 43. § (2) bekezdés *a)*-*b)* pontok szerinti okiratok (igazolások) alapján sem állapítható meg, vagy az okiratok (igazolások) hiányában, illetőleg a foglalkoztató megszűnése miatt nem bizonyítható, a nyugdíjjárulék levonását vélelmezni kell.

(4) A biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni.

38. § (1) Szolgálati időként kell továbbá figyelembe venni

a) a Tbj.-ben meghatározott, nyugellátás szerzése céljából megállapodást kötött személy esetében azt az időszakot, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

*b)*²¹ az egyházi szervek által kiállított igazolás alapján az egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személyként és szerzetesrendi tagként ilyen minőségben eltöltött, az 1997. december 31-ét követően pedig azt az időtartamot, amelyre 2011. december 31-éig az előírt nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulékot, 2012. január 1-jétől az előírt nyugdíjjárulékot az egyházi szervek megfizették,

c) a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, valamint a gyermekgondozási segély folyósításának időtartamát, amennyiben az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

d) a katonai (polgári) szolgálatban eltöltött időt,

*e)*²² a táppénz (betegszabadság) - ide nem értve a külön jogszabály rendelkezése szerint kötött megállapodás alapján folyósított táppénzt -, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának időtartamát, valamint a gyermekgondozási díj 2000. január 1-jét megelőző folyósításának időtartamát, illetőleg az 1999. december 31-ét követő gyermekgondozási díj, továbbá a rehabilitációs ellátás folyósításának azt az időtartamát, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

*f)*²³ a munkanélküli-járadék, a vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskereső ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

g) azt az időt, amely az 1997. december 31-én hatályos rendelkezések szerint szolgálati időnek minősült,

*h)*²⁴ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitáció keretében foglalkoztatott személy tekintetében a munka-rehabilitációs díj folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

*i)*²⁵ az Rjtv. szerinti rehabilitációs járadék folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

*j)*²⁶ az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során elismert szolgálati időt, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot illető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták.

(2) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni

*a)*²⁷ az egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,²⁸

*b)*²⁹ a társas vállalkozás tagja esetében az adott társas vállalkozás tagjaként fennállt biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan a társas vállalkozásnak a biztosítottnak minősülő akkori tagjai után 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,³⁰

*c)*³¹ az egyéni vállalkozó vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozás tagja, segítő családtagjának az e jogcímen fennállt biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak, illetőleg a jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozásnak e segítő családtag után 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,

*d)*³² a mezőgazdasági őstermelő biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan nyugdíjjárulék tartozása van.

A tartozás utólag történő - a nyugdíj megállapítása utáni - megfizetése esetén az így meghosszabbodott szolgálati időt legkorábban a befizetés napját magában foglaló naptári hónap első napjától lehet figyelembe venni. Az *a)*-*c)* pontokban említett biztosítottak szolgálati idejének

figyelembevételénél a nyugdíjbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék megfizetése tényének megállapítása, bizonyítása, illetőleg vélelmezése tekintetében a 37. § (3) bekezdésének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.⁸³

A tartozás összegét és azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, az állami adóhatóság igazolja, ennek hiányában a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata az irányadó. Amennyiben az állami adóhatóság vagy a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó nem közli azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, akkor szolgálati időként a biztosítási jogviszony időtartamából annyi naptári nap nem vehető figyelembe, ahányszor a tartozás megfelel a nyugdíj megállapításának kezdő napját megelőző hónapban érvényes minimálbér harmincad része után számított nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulék összegének. Ha az igény elbírálása után megállapításra kerül, hogy a társas vállalkozás vagy az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata nem felelt meg a tényeknek és ez által a nyugdíj magasabb mértékben (összegben) került megállapításra, akkor a 84-86. §-ok rendelkezései alapján az érintett köteles a jogalap nélkül megállapított és folyósított ellátás visszafizetésére, illetőleg megtérítésére.⁸⁴

(3)⁸⁵ A (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az állami adóhatóság a (2) bekezdés *a)*-*c)* pontjaiban említett személy kérelmére a nyugdíjbiztosítási járulék vagy a nyugdíjjárulék tartozást, illetve az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) értelmében a magánszemély kérelmére a nyugdíjjárulék tartozást mérsékli vagy elengedi.

Arányosan elismerhető szolgálati idő

39. § (1)⁸⁶ Ha a biztosítottak a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének *a)*-*b)*, *g)* pontja és a (2) bekezdése szerinti biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében - ide nem értve a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) értelmében teljes munkaidőben, illetőleg az adott munkakörre irányadó, jogszabályban meghatározott munkaidőben foglalkoztatottakat - elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete, jövedelme a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, akkor a 20. §-ának alkalmazása során - az 1996. december 31-ét követő időszak tekintetében - a biztosítási időnek csak az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ebben az esetben a szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem és a mindenkori érvényes minimálbér arányával.

(2)⁸⁷ Az (1) bekezdés rendelkezéseit a Tbj. 30/A. §-ának (2) bekezdése szerinti mezőgazdasági őstermelő 2007. december 31-ét követően szerzett biztosítási idejének, valamint a főállású kisadózó biztosítási idejének szolgálati időként történő figyelembevétele során is alkalmazni kell.

40. § Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt is, amely a munkaviszony (közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszony) jogellenes megszűnésétől annak helyreállításáig, vagy az utóbbi mellőzése esetén a jogviszony jogellenes megszüntetésének jogerős megállapításáig telt el.

Szolgálati idő a felsőfokú tanulmányok idejére

41. § (1)⁸⁸ Szolgálati időként kell figyelembe venni,

a) öregségi nyugdíj esetén az 1998. január 1-je előtt,

b) hozzátartozói nyugellátás esetén időpontra tekintet nélkül

a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott - legfeljebb azonban a képesítés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges - tanulmányok idejét.

(2) A felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magában foglaló hónap első napjától a végét magában foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

(4) Több képesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén legfeljebb az egyik képesítés megszerzéséhez szükséges idő vehető figyelembe.

(5)⁸⁹ A külföldi felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok ideje szolgálati időként akkor vehető figyelembe, ha a külföldi állam joga szerint kiállított bizonyítvány és oklevél Magyarországon a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény rendelkezései szerint egyenértékűnek ismerhető el az illetékes hatóság szakvéleménye alapján, illetőleg a külföldi résztanulmányok idejét a hazai felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányi időbe beszámították.

Szolgálati időnek nem minősülő idők

42. § (1) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a fizetés nélküli szabadság, vagy a munkavégzés alóli mentesítés időtartamát, ha erre az időre nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem kifizetés nem történt.

(2) A szolgálati idő számításánál nem lehet figyelembe venni az előzetes letartóztatás, a szabadságvesztés tartamát. E rendelkezéstől eltérően szolgálati időként kell figyelembe venni

a) az előzetes letartóztatás idejét, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették,

b) a szabadságvesztés idejét, ha az elítéltet a bíróság utóbb jogerősen felmentette.

A szolgálati idő igazolása

43. § (1) A szolgálati időt naptári naponként kell számításba venni és 365 naptári napot kell egy évnek tekinteni. Ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni.

(2)⁹⁰ A szolgálati időt a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartása alapján kell számításba venni. A társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásai alapján nem igazolt szolgálati időket - ha jogszabály másként nem rendelkezik - abban az esetben kell figyelembe venni, ha azokat az igénylő

a) a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással), vagy

b) a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy

c) egyéb hitelt érdemlő módon

bizonyítja.

(3)⁹¹

43/A. §⁹² (1) A 43. § (1) bekezdés szerint számított szolgálati időn túl az egészségügyi dolgozók esetében kiegészítő szolgálati időként kell figyelembe venni a külön törvényben meghatározott, a heti 48 órát meghaladó önként vállalt többletmunkavégzésnek - a munkáltató által munkaórában igazolt - 2004. május 1-jét követő, - napi 8 óra alapulvételeivel átszámított - időtartamát.

(2)⁹³ Az (1) bekezdés és a 43. § (1) bekezdés szerint külön-külön számított szolgálati idő együttes időtartamát a 20. § alkalmazásánál kell figyelembe venni.

(3)⁹⁴

V. Fejezet

A HOZZÁTARTOZÓI NYUGELLÁTÁSOK

44. § (1)⁹⁵ Hozzátartozói nyugellátásra jogosultság szempontjából halálesetnek számít az eltűnés is, ha azt bíróság jogerősen megállapította.

(2)⁹⁶

44/A. §⁹⁷ Az, aki hozzátartozója halálát - a bíróság jogerős ítélete szerint - szándékosan okozta, hozzátartozói, baleseti hozzátartozói nyugellátásra nem jogosult.

44/B. §⁹⁸ Hozzátartozói nyugellátásra jogosult, akinek elhunyt házastársa, szülője, gyermeke mezőgazdasági szövetkezeti járadékhoz, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékhoz, illetve mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékához szükséges szolgálati időt

megszerezte, illetve mezőgazdasági szövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékosaként halt meg. Hozzá tartozói nyugellátással kapcsolatos egyéb rendelkezések az előzőekben felsorolt jogosultak esetében megegyezik a jelen törvényben az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj cím paragrafusaiiban szereplő, az öregségi nyugdíjasok hozzátartozói nyugellátása esetében meghatározott rendelkezésekkel.

44/C. §⁹⁹ (1)¹⁰⁰ Ha az igénylőnek az elhunyt házastársa, élettársa, szülője, gyermeke (a továbbiakban: a jogszerző) kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget az Mpt. 123. § (2) bekezdés szerinti saját döntése, illetőleg a jogszerzőnek a felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozónak az Mpt. 29. § (9) bekezdés *b)* pontja szerinti döntése alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 20. és 21. § alapulvételével kell meghatározni.

(2)¹⁰¹ Ha a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összegét saját döntése, illetőleg ennek hiányában a jogszerző felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozó döntése [Mpt. 29. § (9) bekezdés *b)* pontja] alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 21/A. § alapján kell meghatározni.

(3)¹⁰² Ha a jogszerző vagy annak halála esetén a hozzátartozója az egyéni számlán levő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását kérte, és az igény érvényesítésekor ez a tény bizonyított, a hozzátartozói nyugellátást a 20. és 21. § megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.

44/D. §¹⁰³ (1)¹⁰⁴ Ha az elhunyt jogszerző

a) öregségi nyugdíjban nem részesült, valamint

b) az öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be, és szolgálati ideje nem éri el a huszonöt évet, a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeget a 2. mellékletben foglaltak helyett - a 61. § szerinti kivétellel - kormányrendeletben meghatározottak szerint kell megállapítani azzal, hogy a kormányrendeletben a havi átlagkeresetnek az egyes szolgálati évekhez meghatározott százalékos mértékei nem lehetnek alacsonyabbak az azonos szolgálati évekhez a 2. mellékletben meghatározott százalékos mértékeknél.

(2) A hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg nem lehet kisebb az öregségi nyugdíj legkisebb összegénél. Ha a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg alapját képező átlagkereset az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el, a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha a hozzátartozói nyugellátás kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a jogosultsághoz előírt szolgálati időt.

1. Cím

Az özvegyi nyugdíj

45. § (1) Özvegyi nyugdíjat a házastárs, az elvált házastárs és az élettárs (a továbbiakban együtt: házastárs) kaphat.

(2) Özvegyi nyugdíjra jogosult a házastársra előírt feltételek fennállása esetén az is, aki élettársával ennek haláláig

a) egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy

b) megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt.

(3) Élettársa után nem jogosult özvegyi nyugdíjra az, aki a (2) bekezdésben megjelölt együttélési időszak vagy ennek egy része alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban részesült.

46. §¹⁰⁵ (1) Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy akinek házastársa

a) a 22 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és

- aa)* az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül, vagy
- ab)* összesen legalább 2 év,
- b)* a 22 éves életkor betöltését követően, de a 25 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 4 év,
- c)* a 25 éves életkor betöltését követően, de a 30 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 6 év,
- d)* a 30 éves életkor betöltését követően, de a 35 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 8 év,
- e)* a 35 éves életkor betöltését követően, de a 45 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 10 év,
- f)* a 45 éves életkor betöltését követően hunyt el, és legalább 15 év szolgálati időt szerzett.

(2) Özvegyi nyugdíjra az is jogosult, akinek házastársa az (1) bekezdés szerint szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de az alacsonyabb életkorhoz előírt szolgálati időt az ott meghatározott életkor betöltéséig megszerezte, és ezt követően szolgálati idejében a haláláig harminc napnál hosszabb megszakítás nincs. E harminc napba nem lehet beszámítani a keresőképtelenség idejét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazása során az özvegyi nyugdíjra történő jogszerzés szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni

*a)*¹⁰⁶

b) azt az időtartamot, ami alatt az elhunyt jogszerző rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági ellátásban részesült.

47. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj azonos feltétellel a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

(2) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

a) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy

*b)*¹⁰⁷ megváltozott munkaképességű, vagy

*c)*¹⁰⁸ házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

(3)¹⁰⁹ Özvegyi nyugdíj jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tizenöt éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tíz éven belül következik be.

48. § (1) Az, akinek házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíjra csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból (a korábbi együttélésből) gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt kötött házasságot felbontották és - bármelyikük irányadó korhatárának betöltése után - ismét házasságot kötöttek.

49. §¹¹⁰ (1) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek ideiglenes özvegyi nyugdíj csak akkor jár, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(2) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek az 50. § (2)-(3) bekezdés szerinti özvegyi nyugdíj csak abban az esetben jár, ha a 47. § (2) bekezdésében meghatározott jogosultsági feltételek a különéléstől számított tíz éven belül bekövetkeztek és a házastársától annak haláláig tartásdíjban is részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(3) Ha az elvált személy a házastársától már a házasság megszűnése előtt is külön élt, a (2) bekezdés szerinti tíz évet a tényleges különélés kezdő időpontjától kell számítani.

50. § (1)¹¹¹ Megözvegyülés esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj hatvan százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunyat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2)¹¹² Az özvegyi nyugdíj mértéke

a)¹¹³ a 47. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti feltétellel rendelkező, de rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesülő özvegy esetében hatvan százaléka,

b)¹¹⁴ a 47. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti feltétellel rendelkező és egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő, továbbá a 47. § (2) bekezdés c) pont szerinti feltétellel rendelkező özvegy esetében harminc százaléka¹¹⁵ annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunyat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(3)¹¹⁶ A (2) bekezdés a) pontja szerint hatvanszázalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett harmincszázalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban, rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül. A (2) bekezdés b) pontja szerint megállapított özvegyi nyugdíj az özvegy ellátásának összegére tekintet nélkül jár.

(4)¹¹⁷

(5)¹¹⁸ A 49. § alapján megállapított özvegyi nyugdíj a tartásdíj összegénél több nem lehet.

(6)¹¹⁹ A házastárs 1998. január 1-je előtti halála esetén a saját jogú nyugellátást az özvegyi nyugellátással - a megállapításuk időpontjára tekintet nélkül - a Kormány rendeletében meghatározott összeghatárig kell együtt folyósítani.¹²⁰ Az özvegy kérelmére azonban a saját jogú nyugellátást a (2) bekezdés b) pontja szerinti mértékben az özvegyi nyugellátással kiegészítve kell folyósítani, ha ez számára kedvezőbb. A (2) bekezdés b) pontja szerinti összeget abból a saját jogú nyugellátási összegből kell meghatározni, amely a jogszerzőt 1997. december 31-én megillette, vagy megillette volna. Ha az özvegyi nyugdíjra az igény 1998. december 31-ét követően nyílik meg, olyan összegű saját jogú nyugdíjból kell az özvegyi nyugdíjat megállapítani, amely a jogszerzőt az özvegyi nyugdíj megállapításának időpontját megelőző naptári év december 31-én megillette volna.

Az özvegyi nyugdíj megosztása

51. § (1) Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíjat a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani. Ha a különélő, illetőleg elvált házastársnak a ráeső arányos résznél kisebb összegű ideiglenes özvegyi nyugdíj jár, a különbözet az özvegyi nyugdíjast, illetőleg az együttélés alapján ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultat illeti meg.

(2) Az özvegyi nyugdíjra jogosult a többi jogosult ellen indított perben az özvegyi nyugdíj más arányú megosztását kérheti.

(3) Az özvegyi nyugdíjnak bírói ítélet alapján történő megosztását az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap első napjától kell végrehajtani.

(4) Amennyiben a jogosultak száma megváltozik, az özvegyi nyugdíjat meg kell, illetőleg újból meg kell osztani. A megosztásra (újbóli megosztásra) legkorábban a jogosultak számának a változását, illetőleg az igénybejelentést követő hónap első napjától kerülhet sor.

Az özvegyi nyugdíj megszűnése

52. § (1) Az özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegy a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkorának betöltése előtt házasságot köt.

(2)¹²¹ A 47. § (2) bekezdés b) pontja alapján megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegyi nyugdíjas már nem megváltozott munkaképességű.

(3)¹²² Az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha már egyik gyermeket sem illeti meg árvaellátás.

Az özvegyi nyugdíj felélédése

53. § (1)¹²³ Feléled az özvegyi nyugdíja annak, akinek az özvegyi nyugdíja nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az arra jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tizenöt éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tíz éven belül

bekövetkezik. Az özvegyi nyugdíj felélédése során az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a jogszerző halálakor hatályos jogszabályok alapján kell megállapítani.

(2)¹²⁴

(3) A házasságkötés miatt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság a házasság megszűnése után feléled, ha¹²⁵

a) az igénylő a házasságkötéskor az 1998. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján végkielégítést nem vett fel, és

b) az igénylőt a házasság létrejötte nélkül az özvegyi nyugdíj egyébként megilletné.

(4) Az özvegyi nyugdíj felélédése esetén a jogosultat az özvegyi nyugdíj megszűnését követő emelések, kiegészítések megilletik.

(5)¹²⁶ Ha 1997. december 31-ét követően az 1998. január 1-je előtt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság az (1)-(2) bekezdés szerint feléled, az özvegy az öregségi nyugdíja, rokkantsági ellátása, rehabilitációs ellátása mellett - a megállapítás időpontjára tekintet nélkül - kérheti az özvegyi nyugdíj 50. § (2) bekezdés b) pontja szerinti folyósítását, ha ez számára kedvezőbb.

(6)¹²⁷

2. Cím

Az árvaellátás

Az ellátásra jogosultság

54. § (1)¹²⁸ Árvaellátásra az a gyermek jogosult - ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermeket is -, akinek szülője megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek.

(2) Az örökbe fogadott gyermeknek vér szerinti szülője jogán árvaellátás nem jár, kivéve, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(3)¹²⁹ Árvaellátás jár a testvérnek és az unokának (ideértve a dédunokát és ükunokát is) is, ha őt az elhunyt saját háztartásában eltartotta, és a gyermeknek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

55. § (1)¹³⁰ Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

(2) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha a gyermek vagy életben maradt szülője házasságot köt, vagy örökbe fogadják.

(3) Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki

- a)¹³¹ betegsége, testi vagy szellemi fogyatékosága miatt tanulmányait magántanulóként végzi,
- b) huszonöt évesnél fiatalabb és a felnőttoktatás keretében folytat tanulmányokat.

(4)¹³² Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezése hónapjának végéig, a nyári tanulmányi szünet tartamára is jár. Magyarországon tanuló árva esetén a közoktatási információs rendszer, illetve a felsőoktatási információs rendszer működtetője a tanulói, hallgatói jogviszony létesítését, fennállását és a tanulmányok befejezésének várható idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére, a tanulói jogviszony megszűnését, illetve a hallgatói jogviszony szünetelését, megszűnését - a tanuló, hallgató nevének, társadalombiztosítási azonosító jelének és a szünetelés, megszűnés időpontjának közlésével - hivatalból igazolja. Külföldön tanuló árvának a tanulmányok folytatását az oktatási intézmény által kiállított igazolással középiskolai tanulmányok esetén évente, felsőfokú tanulmányok esetén félévente, a tanulmányok megkezdésétől számított egy hónapon belül kell igazolnia.

(5)¹³³ Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a középiskola tanulójának a tanulói jogviszonya, illetőleg a felsőoktatási intézmény hallgatójának a hallgatói jogviszonya a tanuló, illetőleg hallgató betegsége vagy szülése miatt szünetel.

Az ellátás összege

56. § (1)¹³⁴ Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

- a) akinek mindkét szülője elhunyt,
- b)¹³⁵ akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű.
- c)¹³⁶

(3) Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, azt az árvaellátást kell folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb.

(4)¹³⁷

57. §¹³⁸

3. Cím

A szülői nyugdíj

A nyugdíjjogosultság

58. § (1) Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek a gyermeke megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek, ha¹³⁹

a)¹⁴⁰ a szülő a gyermekének halálakor megváltozott munkaképességű, vagy a hatvanötödik életévét betöltötte, és

b) a szülőt a gyermeke a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

(2) Az (1) bekezdésben előírt feltételek fennállása esetén szülői nyugdíjra jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

(3)¹⁴¹ A szülői nyugdíj - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az (1), (2) és (5) bekezdésben említett személy halála napjától jár. A szülői nyugdíjat meg kell szüntetni, ha arra tekintettel állapították meg, hogy a szülő megváltozott munkaképességű, ez az állapota már nem áll fenn, és hatvanötödik életévét még nem töltötte be.

(4)¹⁴² Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor hatvanötödik életévét nem töltötte be és nem megváltozott munkaképességű, szülői nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül

- a) a hatvanötödik életévét betölti, vagy

b) megváltozott munkaképességűvé válik és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

(5) E § rendelkezéseit a nagyszülőre és az unokára is megfelelően alkalmazni kell.¹⁴³

(6)¹⁴⁴ A szülői nyugdíjra jogosultság nem szűnik meg, ha a szülői nyugdíjra jogosult személy saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátása a szülői nyugdíj folyósításának tartama alatt az évenkénti emelésekkel már meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

A nyugdíj összege

59. § (1)¹⁴⁵ A szülői nyugdíj mértéke azonos az 50. § (2) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontja szerinti özvegyi nyugdíj mértékével. Ha a szülői nyugdíjra többen jogosultak, azt közöttük - az özvegyi nyugdíj megosztására vonatkozó rendelkezések alkalmazásával - egyenlő arányban meg kell osztani.

(2) A szülői nyugdíjat újból meg kell osztani, ha a jogosultak száma megváltozik. Az újbóli megosztásra legkorábban a jogosultak számának a változását követő hónap első napjától kerülhet sor.

4. Cím

A baleseti hozzátartozói nyugellátások

60. § (1) A hozzátartozók részére baleseti hozzátartozói nyugellátás akkor jár, ha a sérült az üzemi baleset következtében meghalt.

(2)¹⁴⁶

(3)¹⁴⁷ A baleseti sérült hozzátartozóit a baleseti nyugellátás akkor is megilleti, ha a sérült a baleseti táppénz folyósításának a tartama alatt nem az üzemi baleset következtében halt meg.

61. § (1)¹⁴⁸ A baleseti sérült hozzátartozói ideiglenes özvegyi nyugdíjra és ennek megszűnését követően özvegyi nyugdíjra, árvaellátásra és szülői nyugdíjra a hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó rendelkezések szerint azzal az eltéréssel jogosultak, hogy a hozzátartozót a baleseti nyugellátás a jogszerző szolgálati idejére tekintet nélkül megilleti.

(2)¹⁴⁹ A baleseti hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregségnyugdíj-összeg a havi átlagkereset hatvan százaléka, ha az elhunyt jogszerző egy év szolgálati idővel sem rendelkezik.

(3)¹⁵⁰ A (2) bekezdés szerinti összeg az elhunyt jogszerző szolgálati idejének minden éve után a havi átlagkereset egy százalékaival emelkedik, az átlagkeresetnél azonban több nem lehet.

5. Cím¹⁵¹

Az özvegyi járadék¹⁵²

61/A. §¹⁵³ (1)¹⁵⁴ A magánnyugdíjpénztárból a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépett - ide értve azt az esetet is, ha a tagsági jogviszony az Mpt. 24. § (15) bekezdése alapján szűnt meg - elhunyt jogszerző után az özvegyi nyugdíj jogosultsági feltételeinek megfelelő személy - özvegyi nyugdíj helyett - özvegyi járadékra jogosult, ha annak összege magasabb, mint az özvegyi nyugdíj összege. Az özvegyi járadék összegét a Kormány rendeletében meghatározottak szerint,

a) az elhunyt jogszerzőnek a tagsági jogviszonya megszűnésekor fennálló, a visszalépő tagi kifizetésekkel csökkentett tagi követelése alapján kell kiszámítani, ha a visszalépő tagi kifizetések összegét nem a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalták át,

b) az elhunyt jogszerzőnek a tagsági jogviszonya megszűnésekor fennálló tagi követelése alapján kell kiszámítani, ha a visszalépő tagi kifizetések összegét a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalták át.

(2) Özvegyi járadék fizetése esetén özvegyi nyugdíj nem folyósítható.

VI. Fejezet

A NYUGELLÁTÁSOK ÉVENKÉNTI RENDSZERES EMELÉSE

1. Cím¹⁵⁵

62. §¹⁵⁶ (1)¹⁵⁷ A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított társadalombiztosítási nyugellátást - ideértve a 6. § (4) bekezdésében meghatározott ellátásokat és a baleseti járadékot is - a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett fogyasztói árnövekedésnek megfelelő mértékben kell emelni.¹⁵⁸

(2)¹⁵⁹ A tárgyévi tervezett fogyasztói árnövekedést a központi költségvetésről szóló törvény állapítja meg.¹⁶⁰

(3)¹⁶¹ Ha a fogyasztói árak növekedésének tárgyévben várható mértéke legalább 1 százalékponttal meghaladja az (1) bekezdés szerinti mértéket, akkor november hónapban - január 1-jére visszamenőleges hatállyal - kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani. Amennyiben az eltérés az 1 százalékpontot nem éri el, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni.

(4) A (3) bekezdés szerinti nyugdíjemelésnél a nyugdíjasok fogyasztói ár növekedésének - a tárgyév első nyolc hónapjának tényadatára alapozott - várható mértékét kell figyelembe venni, amennyiben az meghaladja a fogyasztói árnövekedés várható mértékét.¹⁶²

(5)¹⁶³ Egyösszegű kifizetés esetén a következő év januárjában a nyugellátás és a baleseti járadék összegét - az (1) bekezdés szerinti emelés végrehajtását megelőzően - meg kell emelni az egyösszegű kifizetés összegének alapjául szolgáló, kormányrendeletben meghatározott százalékos mérték egytizenketted részével.¹⁶⁴

(6) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen.

2. Cím¹⁶⁵

63. §¹⁶⁶

VII. Fejezet

IGÉNYÉRVÉNYESÍTÉS ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK¹⁶⁷

64. §¹⁶⁸ (1)¹⁶⁹ A nyugellátást írásban, kizárólag az e célra rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon (a továbbiakban együtt: igénybejelentő lap) kell igényelni.

(2) Az igényt visszamenőleg legfeljebb hat hónapra lehet érvényesíteni, az ellátást a jogosultsági feltételek fennállása esetén legkorábban az igénybejelentés időpontját megelőző hatodik hónap első napjától lehet megállapítani. Az igényt az ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

(3)¹⁷⁰ Visszamenőlegesen történő igényérvényesítés esetén nem folyósítható az öregségi nyugdíj arra az időszakra, ami alatt az öregségi nyugdíjas a 83/C. § (1) bekezdésében meghatározott jogviszonyban állt.

(4)¹⁷¹ Az igénybejelentő lap benyújtásával egyidejűleg az igénylőnek közölnie kell az azonosításához szükséges adatokat, a társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint csatolnia kell a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem szereplő jogviszonyok bizonyításához felhasználni kívánt iratokat, továbbá egészségi állapottól függő ellátás esetén az egészségi állapottal összefüggő iratokat.

(5)¹⁷² A nyugellátás iránti igényt a nyugdíj-megállapító szervnél, illetve - ha az elhunyt jogszerző korábban nyugellátásban részesült - a nyugdíjfolyósító szervnél kell érvényesíteni.

(6)¹⁷³

(7)¹⁷⁴

(8)¹⁷⁵ Egészségi állapottól függő nyugellátás esetén az igénylő az igény elbírálása során, illetve a nyugdíjas a felülvizsgálat során - a jogkövetkezményekről való tájékoztatás mellett - a rehabilitációs szakértői szerv vizsgálatán történő személyes megjelenésre kötelezhető. Ha az igénylő, illetve a nyugdíjas a személyes megjelenési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, a nyugellátás megállapítása iránti eljárást meg kell szüntetni, illetve felülvizsgálat esetén az ellátást az erről szóló elsőfokú határozat keltét követő hónap első napjával meg kell szüntetni.

(9)¹⁷⁶ Egészségi állapottól függő nyugellátás esetén a jogosultság felülvizsgálata soron kívül is elrendelhető, ha olyan tény vagy körülmény jut a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv tudomására, amely valószínűsíti, hogy a korábban megállapított munkaképesség-csökkenés, egészségkárosodás, illetve egészségi állapot-romlás nem áll fenn, vagy az a megállapítottnál kisebb mértékű.

(10)¹⁷⁷

65. §¹⁷⁸ (1)¹⁷⁹

(2)¹⁸⁰ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek nem kell határozatot hoznia a nyugellátások évenkénti rendszeres emeléséről - ideértve a kiegészítő nyugdíjemelést és az egyösszegű kifizetést is.

66. §¹⁸¹ (1) Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője¹⁸²

a)¹⁸³ az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő személy, a megváltozott munkaképességű özvegy és az árva részére kivételes nyugellátást (a továbbiakban együtt: kivételes nyugellátás) állapíthat meg,

b)¹⁸⁴ az a) pontban meghatározott személyek, a rehabilitációs járadékban részesülő személy, illetőleg a 47. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti feltétellel - rendelkező özvegy részére kivételes nyugellátás-emelést, illetőleg a 6. § szerinti nyugellátásban részesülő személyek részére egyszeri segélyt engedélyezhet.

(2)¹⁸⁵ A kivételes nyugellátás összegét a kérelmező magán-nyugdíjpénztári tagságára tekintet nélkül kell megállapítani.

(3)¹⁸⁶ A kivételes nyugellátás, a kivételes nyugellátás-emelés és az egyszeri segély iránti kérelemről egyszerűsített döntést kell hozni. A döntés a meghozatalával jogerőssé és végrehajthatóvá válik, és nem kell hivatalos iratként kézbesíteni.

67. §¹⁸⁷

68. §¹⁸⁸

69. § (1) A nyugellátás attól a naptól állapítható meg, amely napon a jogosultsághoz szükséges feltételek bekövetkeztek.

(2)¹⁸⁹ Ha a saját jogú nyugellátást igénylő részére munkanélküliség esetére járó ellátást folyósítanak, a saját jogú nyugellátást legkorábban a munkanélküliség esetére járó ellátás folyósításának megszűnését követő naptól lehet megállapítani.

70. § (1)-(2)¹⁹⁰

(3) Az üzemi baleset következtében meghalt személy hozzátartozója a halál napját követő két éven belül érvényesítheti igényét.

(4)¹⁹¹ A (3) bekezdésben megjelölt határidő után akkor lehet az igényt érvényesíteni, ha egykorú okirat (baleseti jegyzőkönyv, társadalombiztosítási vagy üzemi nyilvántartás, rendőrhatalósági eljárás során készült irat, orvosi lelet, boncolási jegyzőkönyv stb.) alapján kétséget kizáróan bizonyított, hogy üzemi baleset történt, továbbá a sérülés és a halál között okozati összefüggés van.

70/A. §¹⁹² A baleseti táppénz megállapítására jogosult szerv az üzemi balesettel vagy foglalkozási betegséggel kapcsolatos ténymegállapító határozatának másolatát - megkeresésre - megküldi az eljáró nyugdíj-megállapító szervnek.

71. §¹⁹³ (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a belföldi jogsegély iránti megkereséseket - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - tizenöt munkanapon belül teljesíti.

(2) Ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervhez érkezett belföldi jogsegély iránti megkeresés olyan adat szolgáltatására irányul, amely a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek nem áll rendelkezésére, de amelynek kezelésére törvény feljogosítja, és az adat más módon nem szerezhető be, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a megkeresés megérkezésétől számított huszonnégy munkanapon belül a 100. § (2) bekezdése szerint hatósági ellenőrzést folytat le, és annak eredményéről három munkanapon belül értesíti a megkereső hatóságot.

72. §¹⁹⁴ Az egészségi állapottól függő nyugellátás iránti igény elbírálásához és az ellátásra való jogosultság felülvizsgálatához a rehabilitációs szakértői szerv megvizsgálja az egészségi állapotot, és annak eredményéről szakhatósági állásfoglalást ad ki.

72/A. §¹⁹⁵

73. §¹⁹⁶ Ha a nyugellátásra jogosultság kétséget kizáróan fennáll, a nyugellátás összege azonban adatok hiánya vagy egyéb ok miatt az igénybejelentéstől számított 30 napon belül várhatóan nem határozható meg, akkor a rendelkezésre álló adatok alapján az igénylő részére végzésben előleget kell megállapítani, és folyósítani. A nyugellátás megállapításakor a nyugellátás összegébe a folyósított előleget be kell számítani.

74. §¹⁹⁷ Ha az igénylő az igénybejelentését a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig visszavonja, a felvett nyugellátást harminc napon belül köteles visszafizetni.

75. §¹⁹⁸ Ha az egészségi állapottól függő nyugellátásra irányuló igényt a 72. §-ban meghatározott rehabilitációs szakértői szerv szakhatósági állásfoglalására tekintettel utasították el, az elutasító határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül előterjesztett újabb igénybejelentést csak akkor kell elbírálni, ha a háziorvos (szakorvos) igazolja, hogy az igénylő egészségi állapota az igény elutasítását követően rosszabbodott.

76. §¹⁹⁹ A nyugellátásnak a rehabilitációs szakértői szerv vizsgálata alapján történő megszüntetését az erről szóló elsőfokú határozat keltét követő második hónap első napjától kell végrehajtani.

77. §²⁰⁰

78. §²⁰¹ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv kérelemre az ellátást megszüntető határozatának azonnali végrehajtását rendelheti el, ha a megszűnést követő naptól kezdődően más nyugellátásra vagy rendszeres pénzellátásra való jogosultságot állapít meg, és a két ellátás jogosultsági feltételei egymást kizárják.

A nyugellátások folyósítása²⁰²

79. § (1)²⁰³ A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátást, továbbá a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe utalt nem társadalombiztosítási ellátást a nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíjfolyósítási törzsszám mint azonosító szám alatt folyósítja. A nyugdíjfolyósító szerv az ellátás folyósításának kezdetekor a nyugdíjfolyósítási törzsszám igazolására - az e célra rendszeresített nyomtatványon - az érintett személy részére díjmentesen igazolást ad ki.

(2)²⁰⁴ A nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását - a határozat vele való közlését követő tíz munkanapon belül -

a) pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján vagy a jogosult által megjelölt belföldi pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,

b) EGT-állam területén élők részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, valamely EGT a államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,

c) Magyarországgal szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezményt kötött állam területén élő személy részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, a szerződő államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára, vagy

d) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett - gyermek árvaellátását a gyám, eseti gondnok által megjelölt gyámhatósági fenntartásos betétre vagy fizetési számlára történő utalással teljesíti.

A nyugellátást havonta, forintban kell folyósítani, legkorábban attól a naptól kezdve, amelytől azt megállapították, a jogosultság megszűnésének (megszüntetésének) napjáig, de - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - legfeljebb a jogosult elhalálzásának napját magában foglaló naptári hónap utolsó napjáig.

(3)²⁰⁵ A nyugdíjfolyósító szerv által folyósított ellátásokból történő levonásra a bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

☞ (3a)²⁰⁶ A (2) bekezdéstől eltérően a külföldön élő vagy tartózkodó jogosult kérelmére a nyugellátást negyedévente, félévente vagy évente utólag kell folyósítani, ha a nyugellátás havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegét.

(4)²⁰⁷ A szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezményt kötött államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára történő folyósítás költségét az ellátásra jogosult viseli.

(5)²⁰⁸

Az igény érvényesítésének egyéb szabályai

80. § (1)²⁰⁹ Ha az igény elbírálása után megállapítják, hogy a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az eljárása során jogszabályt sértett, és emiatt az igényt elutasították, illetve az ellátást nem folyósították, vagy alacsonyabb összegű nyugellátást állapítottak meg, illetve folyósítottak, akkor a jogszabálysértés megállapításától számított öt éven belül járó összeget, valamint az (5) bekezdés szerinti késedelmi kamatot ki kell fizetni.

(2)²¹⁰ Ha az (1) bekezdés szerinti jogszabálysértés a foglalkoztató vagy egyéb szerv jogszabálysértése - különösen jogszabálysértő adatszolgáltatása, eljárása, mulasztása vagy a rehabilitációs szakértői szerv megalapozatlan szakhatósági állásfoglalása - miatt következett be, a késedelmi kamat-fizetési kötelezettség a foglalkoztatót vagy az egyéb szervezet terheli.

(3)²¹¹ Abban az esetben, ha az (1) bekezdés szerinti jogszabálysértésért a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, a foglalkoztatót vagy egyéb szervezet is felelősség terhel, a késedelmi kamatot közrehatásuk arányában kötelesek megfizetni. Ha a közrehatásuk aránya nem állapítható meg, a késedelmi kamat-fizetési kötelezettség egyenlő arányban áll fenn.

(4)²¹² A (2) és (3) bekezdés szerinti kötelezettséget a késedelmi kamat megfizetésére a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - a (4a) bekezdésben foglalt kivétellel - határozatlan kötelezi.

(4a)²¹³ Ha a bíróság az (1) bekezdés szerinti jogszabálysértést a rehabilitációs szakértői szerv megalapozatlan szakhatósági állásfoglalása vagy más jogszabálysértése miatt állapítja meg, a késedelmi kamatot a rehabilitációs szakértői szerv a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek kimutatása alapján téríti meg. A megtérítés módjáról és az elszámolás rendjéről - ideértve azt is, hogy a kimutatásban foglaltakat a rehabilitációs szakértői szerv milyen módon ellenőrizheti - a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv és a rehabilitációs szakértői szerv megállapodást köt.

(5)²¹⁴ A késedelmi kamat naptári napokra számított mértéke a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

(6)²¹⁵ Az esedékessé vált és fel nem vett nyugellátást az esedékességtől számított öt éven belül lehet felvenni.

81. §²¹⁶ (1) A társadalombiztosítási nyugellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos eljárások, valamint az e törvény szerinti más eljárások - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - illeték- és költségmentesek.

(2)²¹⁷ Ha a 84. § (2) bekezdése alapján visszafizetésre kötelezett, illetve a 85. §, a 87. § vagy a 88. § szerint megtérítésre kötelezett, tovább a 91. § szerinti mulasztási bírságra kötelezett a tartozás mérséklése, elengedése vagy fizetési kedvezmény engedélyezése iránt nyújt be kérelmet, általános tételű eljárási illetéket köteles fizetni.²¹⁸

82. § (1) Az, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt elérte és eddig az időpontig legalább húsz év szolgálati időt szerzett, kérheti a nyugdíja összegének folyósítás nélküli megállapítását (a továbbiakban: rögzített nyugdíj). Amennyiben a nyugdíjra jogosító korhatáron túl tovább dolgozik úgy, hogy legalább 365 naptári napra szolgálati időt szerez, és ez idő alatt nem kéri a nyugdíja folyósítását, a tényleges nyugdíjba menetel idején - amennyiben számára kedvezőbb - választhatja a nyugdíjkorhatár betöltésére rögzített nyugdíjként kiszámított és az évenkénti emelésekkel növelt nyugdíját a tényleges nyugdíjba vonuláskor kiszámított összeg helyett. Aki nyugdíjának folyósítás nélküli megállapítását kéri, nem minősül öregségi nyugdíjasként.

(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdés arra, akinek a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől a tényleges nyugdíjazás időpontjáig eltöltött idő legalább fele része alatt özvegyi nyugdíjat (állandó özvegyi nyugdíjat) folyósítottak.

83. § (1)²¹⁹ Az e törvény alapján megállapított nyugellátásról lemondani, azt - mint a jogosult személyéhez kötött ellátást - átruházni (engedményezni) nem lehet.

(2) A jogosult halála esetén a fel nem vett nyugellátást a vele közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki végzés jogerőssé válása napjától számított egy éven belül.

(3)

83/A. § (1)²²¹ Az öregségi, valamint a 6. § (4) bekezdése szerinti nyugdíj tárgyhónapra (tárgyhónapokra) járó folyósítását a jogosult kérelmére mindaddig szüneteltetni kell, amíg annak újbóli folyósítását nem kéri.

(2) A nyugellátás szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül.

(3)²²³ Az újbóli folyósítás során a jogosultat az (1) bekezdés szerinti ellátás szüneteltetést megelőző összegének a 22/A. § szerinti növeléssel, továbbá az időközben végrehajtott emelésekkel - a növelés időpontjának és az egyes emelések esedékességének figyelembevételével - növelt összege illeti meg.

83/B. § (1)²²⁵ Ha az öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött, a 18. § (2a)-(2d) bekezdése alapján megállapított, vagy a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján továbbfolyósított öregségi teljes nyugdíjban részesülő személy a tárgyévben a Tbj. 5. §-a szerinti biztosítással járó jogviszonyban áll, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként kiegészítő tevékenységet folytat, és az általa fizetendő nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát (a továbbiakban: éves keretösszeg), az éves keretösszeg elérését követő hónap első napjától az adott tárgyév december 31-éig, de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig a nyugdíjfolyósító szervnek a nyugdíj folyósítását szüneteltetnie kell. Ha a fizetendő nyugdíjjárulék alapja az éves keretösszeget a tárgyév decemberében haladja meg, a nyugellátás szüneteltetésére nem kerül sor, de a tárgyév december havi nyugellátást - a 84. § alkalmazásával - vissza kell fizetni. E § alkalmazása során a fizetendő nyugdíjjárulék alapjába nem számít bele a 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszonyból származó, a szünetelés időtartama alatt szerzett kereset, jövedelem.

(2)²²⁶ A nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíj folyósításának szüneteltetéséről, újbóli folyósításáról, valamint a jogalap nélkül felvett nyugellátás visszafizetéséről - a nyugellátásban részesülő személynek a 97. § (5) bekezdése szerint tett bejelentése, illetve az állami adóhatóság által közölt éves keretösszegre vonatkozó összesített adatok alapján - hivatalból dönt.

(3)²²⁷ Az e §-ban foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók arra a személyre, aki a nyugdíjának folyósítását a 83/A. § alapján teljes naptári évre szünetelteti.

(4) A nyugellátás szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül. Az ellátás újbóli folyósítása során a 83/A. § (3) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(5)

83/C. § (1)²³⁰ Az öregségi nyugdíj folyósítását - a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig - szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

(2) A nyugdíjfolyósító szerv az öregségi nyugdíj folyósításának szüneteltetéséről és a jogalap nélkül felvett öregségi nyugdíj visszafizetéséről - a nyugellátásban részesülő személynek a 97. § (5) bekezdése szerint tett bejelentése, illetve az állami adóhatóság által közölt adatok alapján - hivatalból dönt.

(3) Az öregségi nyugdíj szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül.

(4) Az öregségi nyugdíj a nyugdíjas kérelmére akkor folyósítható újból, ha a jogosult igazolja az (1) bekezdés szerinti jogviszony megszűnését.

(5) Az öregségi nyugdíj újbóli folyósítása során a 83/A. § (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

VIII. Fejezet

FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK, JOGORVOSLAT

Visszafizetési és megtérítési kötelezettség

84. § (1) Az, aki nyugellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított kilencven napon belül írásban kötelezték.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott idő elteltével a jogalap nélkül felvett nyugellátást attól lehet visszakövetelni, akinek a nyugellátás felvétele felróható.

(3)²³¹ Az (1) bekezdésben meghatározott idő elteltével felróhatóság hiányában is vissza kell fizetni a bírósági ítélet alapján folyósított nyugellátást, ha a Kúria felülvizsgálat keretében úgy dönt, hogy a nyugellátás megállapítása nem volt jogszerű.

85. § (1) A foglalkoztató és egyéb szerv köteles megtéríteni a jogalap nélkül felvett nyugellátást, ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása, illetőleg folyósítása az ő mulasztásának vagy a valóságtól eltérő adatszolgáltatásának a következménye, és a nyugellátást a 84. § alapján visszakövetelni nem lehet.

(2) Ha nyugellátás jogalap nélküli megállapításáért, illetőleg felvételéért a foglalkoztatót vagy egyéb szervet és a nyugellátásban részesülőt is felelősség terheli, a jogalap nélkül felvett nyugellátást közrehatásuk arányában kötelesek megtéríteni, illetőleg visszafizetni. Ha a közrehatások aránya nem állapítható meg, a felelősöket egyetemlegesen kell megtérítésre, illetőleg visszafizetésre kötelezni.

86. § (1) A 84. § (1) bekezdésében megjelölt határidőn belül a jogalap nélkül felvett nyugellátással kapcsolatban a foglalkoztató és az egyéb szerv abban az esetben kötelezhető a megtérítésre, ha

a) a nyugellátás jogalap nélküli felvevője meghal, mielőtt visszafizetési kötelezettségének eleget tett, vagy

b) a nyugellátás jogalap nélküli felvétele kizárólag a foglalkoztató, illetőleg az egyéb szerv mulasztásának vagy a valóságtól eltérő adatszolgáltatásának a következménye, és a visszafizetésre kötelezettől a jogalap nélkül felvett nyugellátás nem hajtható be.

(2) Ha az nyugellátás jogalap nélküli megállapításáért, illetőleg a felvételéért több foglalkoztatót vagy egyéb szervet terhel felelősség, a jogalap nélkül felvett nyugellátás megtérítéséért egyetemlegesen felelnek.

(3) A jogalap nélkül felvett nyugellátással kapcsolatban a közrehatás arányában megállapított megtérítési kötelezettség nem módosítható azon a címen, hogy a visszafizetésre kötelezettől az őt terhelő rész nem hajtható be, illetőleg azt mérsékeltek, vagy elengedték.

86/A. §²³² Az, aki a jogosult halála esetén a kiutalt nyugellátást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha erre őt írásban kötelezték.

87. § (1)²³³ A foglalkoztató köteles megtéríteni a baleseti hozzátartozói nyugellátást, ha a baleset annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a reá nézve kötelező - a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11-12. §-a szerinti - munkavédelemre vonatkozó szabályokban foglalt kötelezettségének nem tett eleget. Ugyanilyen megtérítési kötelezettség terheli a foglalkoztatót akkor is, ha ő vagy alkalmazottja (tagja) a balesetet szándékosan idézte elő.

(1a)²³⁴ Ha a baleseti hozzátartozói nyugellátás több foglalkoztatónál elszenvedett balesetek (foglalkozási megbetegedések, szilikózis) együttes következménye alapján került megállapításra, az (1) bekezdés szerinti feltételek fennállása esetén a foglalkoztatókat olyan arányban kell kötelezni a nyugellátás megtérítésére, amilyen az egyes üzemi balesetekből eredő egészségkárosodások, egészségi állapot-romlások mértékének egymáshoz viszonyított aránya.

(2)²³⁵ Az (1)-(1a) bekezdés rendelkezésének alkalmazása során a foglalkoztató alatt az Mt. szerinti kölcsönvevőt is érteni kell.

88. § (1)²³⁶ Aki a nyugellátásra jogosult haláláért felelős, köteles az emiatt nyújtott nyugellátást megtéríteni. A megtérítési kötelezettség olyan mértékben áll fenn, amilyen mértékben a felelősség megállapítható.

(2)²³⁷ A felelősség megállapítására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: Ptk.) a szerződésen kívül okozott károkért fennálló felelősségre vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a felelősség abban az esetben is fennáll, ha a nyugellátásra jogosultnak vagyoni kára nincs.

(3) A foglalkoztató az általa foglalkoztatott biztosított üzemi balesetével kapcsolatban az (1)-(2) bekezdések rendelkezései alapján megtérítésre nem kötelezhető.

88/A. §²³⁸ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv jogosult a 87-88. §-ok szerinti megtérítési igényt megalapozó eseménnyel kapcsolatban a más hatóságnál, illetve egyéb szervnél indult eljárás során hozott, a megtérítési igény érvényesítéséhez szükséges döntés megismerésére, a döntés alapjául szolgáló iratokba betekinthez, azokról másolatot készíthet. Az eljáró nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére a kért iratok másolatát az érintett szerv harminc napon belül köteles megküldeni.

89. §²³⁹ (1) A 87-88. § alapján megtérítésre kötelezett a ténylegesen nyújtott nyugellátásért felelős. A megtérítés összege nem csökkenthető azért, mert a megtérítés alapját képező nyugellátás a jogosultat egyéb jogcímen is megilletné.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megtérítési kötelezettségnek havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell eleget tenni. A kötelezett azonban kérheti, hogy a nyugellátásnak az évenkénti emeléseket tartalmazó összegét évente előre - első alkalommal a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül, majd ezt követően minden év március 12-éig - térítse meg. Ha a megtérítendő ellátás folyósítása az adott naptári hónap vagy év folyamán megszűnik, akkor a befizetett összeg arányos részét vissza kell fizetni.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően egyösszegű megtérítésre kerül sor, ha

a) a megtérítésre kötelezett azt kéri, vagy

b)²⁴⁰ a megtérítésre kötelezett gazdálkodó szervezet (foglalkoztató vagy egyéb szerv) felszámolással, illetve végelszámolással jogutód nélkül megszűnik.

(4) A (3) bekezdés szerinti egyösszegű megtérítés címén a megtérítési kötelezettség alapjául szolgáló

a) ideiglenes özvegyi nyugdíj egyhavi összegének tizenkétszeresét,

b) az árvaellátás egyhavi összegének az árva 25. életéve betöltéséig terjedő időtartamra számított összegét,

c)²⁴¹ özvegyi nyugdíj, szülői nyugdíj, illetve baleseti hozzátartozói nyugellátás egyhavi összegének az ellátásban részesülő személyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig terjedő időtartamra, de legalább négy évre számított összegét, az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, ellátásban részesülő személy esetén négy évre számított összegét kell megtéríteni.

(5) Az egyösszegű megtérítés összegét a megtérítendő ellátásnak

a) a (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben a kérelem benyújtását megelőző hónapban,

b) a (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben a felszámolást, illetőleg a végelszámolást elrendelő végzés közzétételét megelőző hónapban
érvényes összege alapulvételével kell meghatározni.

(6) A kötelezett az egyösszegű megtérítési kötelezettségnek a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül köteles eleget tenni.

(7) A (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben a kötelezett kérheti, hogy megtérítési kötelezettségének az egyösszegű megfizetés helyett legfeljebb öt éven belül, évente fizetendő részletekben tehessen eleget. Az első részletet a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül, a további részleteket minden év március 12-éig kell megfizetni. A kötelezettség egy összegben esedékessé válik, ha a kötelezett az esedékes részletet határidőn belül nem fizeti meg. Az évi részletekben történő megfizetés esetén a 94. § (2) bekezdése szerinti fizetési kedvezmény egyidejűleg nem alkalmazható.

(8)²⁴²

(9) A (3) bekezdés *a*) pontja szerinti megtérítési kötelezettséget harmadik személy átvállalhatja.

(10) A (2)-(9) bekezdés

a)²⁴³ baleseti hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó rendelkezéseit a baleseti járadék megtérítésére vonatkozóan azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megtérítés összegének meghatározásánál az Eb. 58. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában említett baleseti járadék esetében az Eb. 57. §-ának (2) bekezdése szerinti kétévi időtartamot kell alapul venni,

b) rendelkezéseit a rehabilitációs járadéokra azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megtérítés összegének meghatározásánál azt az időtartamot kell alapul venni, amelyre a rehabilitációs járadékot megállapították.

Késedelmi kamat

90. §²⁴⁴ Ha a nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátást a határozat közlését követő tíz munkanapon belül nem folyósítja, a késedelmesen folyósított nyugellátás összege után - a határidő lejártát követő naptól - késedelmi kamatot fizet. A késedelmi kamat naptári napokra számított mértéke a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Mulasztási bírság

91. §²⁴⁵ (1)²⁴⁶ Az a kötelezett, aki a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv részére történő, jogszabályban meghatározott bejelentési, nyilvántartási, adatszolgáltatási, illetőleg a nyugdíjbiztosítási feladatok ellátásával kapcsolatos egyéb kötelezettségét nem teljesíti vagy késedelmesen teljesíti, illetve annak nem az előírt módon tesz eleget, 10 000 forinttól 100 000 forintig terjedő, a jogsértés egy éven belüli ismételt megállapítása esetén 200 000 forintig terjedő mulasztási bírságot köteles fizetni.

(2) A vállalkozási tevékenységet folytató magánszemélyek 100 000, a foglalkoztatók, egyéb szervek 200 000 forintig terjedő mulasztási bírság megfizetésére kötelezhetők, ha

a) a jogszabályokban előírt bizonylatok, könyvelések, nyilvántartások, egyéb okmányok hiányában, vagy azoknak az előírásoktól eltérő vezetésével,

b) hibás vagy valótlan adatszolgáltatással,

c) nyilatkozattétel elmulasztásával (tanúvallomás jogosulatlan megtagadásával)

vagy más módon az ellenőrzést akadályozzák.

(3) A mulasztási bírság kiszabásánál a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek mérlegelnie kell a mulasztás körülményeit, így különösen a mulasztás súlyát, gyakoriságát, továbbá azt, hogy a mulasztó - a magánszemély, illetve a foglalkoztató; egyéb szerv esetén annak intézkedésre jogosult képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja - az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt-e el.

(4)²⁴⁷ A mulasztási bírságot az elsőfokú nyugdíjbiztosítási igazgatási szervhez kell befizetni.

(5)²⁴⁸ Aki a mulasztási bírságot a jogerős határozatban megállapított határidőn belül nem fizeti meg, - késedelmi pótlék helyett - a kiszabott mulasztási bírság kétszeresét köteles megfizetni.

92. §²⁴⁹

A követelés érvényesítése

93. §²⁵⁰ (1) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv az e törvényen alapuló követelését öt éven belül érvényesítheti.

(2)²⁵¹ A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv a követelését - ha e törvény másként nem rendelkezik - fizetésre kötelező határozattal érvényesíti.

(3)²⁵² Ha a nyugdíjfolyósító szervtől rendszeres pénzellátásban részesülő személy a fizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, a követelést a pénzellátásból történő letiltással a nyugdíjfolyósító szerv érvényesíti a bírósági

végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint. Egyéb esetben a követelést a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

(4) Az e törvényen alapuló követelés adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

(5)²⁵³ A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv a (3) bekezdésben meghatározott végrehajtást az öregségi nyugdíj legkisebb összegét elérő vagy azt meghaladó követelésre kezdeményezi.

(6)²⁵⁴ A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv által a közigazgatási hatósági eljárás során kiszabott eljárási bírság jogcímen fennálló követelés érvényesítésére a (2)-(5) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

Tartozás mérséklése, elengedése, fizetési kedvezmény engedélyezése²⁵⁵

94. §²⁵⁶ (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a foglalkoztató, egyéb szerv és a magánszemély (a továbbiakban együtt: fizetésre kötelezett) kérelme alapján a nyugellátás visszafizetése, a megtérítés és annak késedelmi pótléka címén megállapított követelést, valamint a mulasztási bírságtartozást méltányosságból mérsékelheti vagy elengedheti, illetve részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyezhet, ha

a) a körülményekből megállapítható, hogy a fizetésre kötelezett foglalkoztató (egyéb szerv), illetve annak intézkedésre jogosult képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja, az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt el, vagy

b) azok megfizetése a fizetésre kötelezett magánszemély és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyeztetné.

(2) Az (1) bekezdés szerinti részletfizetés, fizetési halasztás (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) abban az esetben engedélyezhető, ha a követelés későbbi teljesítése a körülményekből valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a fizetési kedvezményt feltételhez is kötheti. A fizetési kedvezmény érvényét veszíti és a tartozás - annak járulékaival együtt - egy összegben esedékessé válik, ha a fizetésre kötelezett a fizetési kedvezmény engedélyezése során meghatározott feltételeket nem teljesíti.

(4) A mulasztási bírság mérséklésénél vagy elengedésénél az eset összes körülményét mérlegelni kell, különösen a mulasztás keletkezésének körülményeit, annak súlyát, gyakoriságát. Nincs helye a mulasztási bírság mérséklésének vagy elengedésének, ha a mulasztás a kötelezett szándékos magatartásának a következménye.

(5)²⁵⁷

Jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat²⁵⁸

95. § (1)²⁵⁹ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a határozat jogerőre emelkedését követően kérelemre vagy hivatalból a tudomására jutott tények, adatok alapján a nem jogszabálysértő döntését az ügyfél javára korlátozás nélkül módosíthatja azzal, hogy a magasabb összegű ellátás legfeljebb hat hónapra visszamenőleg jár.

(2)²⁶⁰ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek eljárásában újrafelvételi eljárásnak nincs helye.

(3)²⁶¹

(4)²⁶² A méltányossági jogkörben - a kivételes nyugellátás megállapítása, a kivételes nyugellátás-emelés és az egyszeri segély engedélyezése, valamint a 94. § rendelkezései alapján a tartozás mérséklése, elengedése, illetőleg a fizetési könnyítés engedélyezése tárgyában - hozott döntéssel szemben jogorvoslatnak helye nincs.

(5)²⁶³ Ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv kérelemre vagy hivatalból megállapítja, hogy a fellebbezési vagy felügyeleti eljárás keretében, illetve a bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, döntését²⁶⁴

a) az ügyfél javára korlátozás nélkül,

b) az ügyfél terhére egy ízben, a határozat közlésétől számított öt éven belül

ba)²⁶⁵ ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapításáért a nyugellátásban részesülőt felelősség nem terheli, a módosítást vagy visszavonást elrendelő határozat keltét követő hónap első napjától,

bb) ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapításáért a nyugellátásban részesülőt felelősség terheli, az ellátás megállapításának kezdő időpontjáig visszamenőlegesen módosítja vagy visszavonja.

(6)²⁶⁶ A határozat módosításának vagy visszavonásának az (5) bekezdés *ba*) pontja szerinti kezdő időpontja nem érinti a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - 84-89. §-ban foglalt rendelkezéseken alapuló, külön eljárásban érvényesítésre kerülő - követelésének jogalapját, valamint annak a felelősségét és visszafizetési, illetve megtérítési kötelezettségét, akinek a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása, folyósítása felróható.

(7)²⁶⁷ A 87-88. § szerinti megtérítés ügyében hozott határozattal szemben fellebbezésnek nincs helye.

(8)²⁶⁸ A jogerős határozattal megállapított szolgálati idő tartamát a nyugellátás megállapítása során - az (5) bekezdés *b*) pontjában foglaltaktól eltérően - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az ügyfél terhére nem módosíthatja.

IX. Fejezet

A NYILVÁNTARTÁSI ÉS ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

Adatvédelmi rendelkezések

96. § (1)²⁶⁹ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek - ideértve a foglalkoztatókat, illetve egyéb szervezeteket - a természetes személyről adatokat társadalombiztosítási azonosító jel (a továbbiakban: TAJ-szám) alkalmazásával

a) a nyugellátások, illetőleg a nyugdíjbiztosítás szerveinek hatáskörébe utalt más ellátások megállapítása, folyósítása és ellenőrzése, továbbá

b) a nyugdíjbiztosítást illető befizetések érdekében tarthat nyilván.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott célra a társadalombiztosítási jogszabályban, illetve törvényben meghatározott

a)²⁷⁰ természetes személyazonosító adatok,

b) családi állapot, állampolgárság,

c) lakóhely (tartózkodási hely),

d) foglalkozás, munkahely, munkakör, tevékenység,

e)²⁷¹ a rokkantság fokára, az egészségkárosodás, egészségi állapot mértékére, a szakmai munkaképességre, a rehabilitálhatóságra, továbbá az egészségi állapotra vonatkozó adatok, amennyiben jogszabály szerint a nyugellátás, egyéb ellátás megállapítása az egészségi állapot figyelembevételével történik,

f)²⁷² a keresetre, jövedelemre, valamint a levont és befizetett járulékokra vonatkozó adatok,

g)²⁷³ a hozzátartozókra vonatkozó adatok, amennyiben jogszabály szerint a nyugellátás, egyéb ellátás megállapítása a hozzátartozói minőség figyelembevételével történik,

h)²⁷⁴ a megállapított, illetve folyósított ellátásra vonatkozó adatok,

i)²⁷⁵ a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletétől átvett adatok, továbbá - ha azt az államháztartás részére utalták át - a visszalépő tagi kifizetések összege tarthatók nyilván.

(3)²⁷⁶ A 96. § (2) bekezdése alapján nyilvántartásba vett adatokból

a)²⁷⁷ az állami adóhatóság, valamint a vámhatóság az ellenőrzési feladatok érdekében az *a*) pont szerinti adatok, valamint a *d*) pontból a munkahelyre vonatkozó,

b)²⁷⁸ az állami adóhatóság, az önkormányzati adóhatóság az adókötelezettség ellenőrzése és az adó-végrehajtási eljárás lefolytatása érdekében, a támogatás megállapítása és ellenőrzése érdekében az *a*)-*d*) pontjai, az *e*) pontból a rokkantság fokára vonatkozó, valamint az *f*) pont,

c)²⁷⁹ a munkaügyi és szociális igazgatás szervei, az állami foglalkoztatási szerv az ellátás megállapítása, folyósítása és ellenőrzése, illetve munkaügyi ellenőrzés céljából a (2) bekezdés a)-f) pontjai, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatás megállapítása céljából a (2) bekezdés a)-d) és f) pontjai,

d) az egészségügyi ellátást nyújtó szervek (személyek) az egészségügyi szolgáltatói feladataik ellátása érdekében az a)-e) pontjai,

e)²⁸⁰ a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalai és a cégbírók külön törvényben meghatározottak,

f) a menekültügyi hatóság az ellátások és támogatások megállapítása, folyósítása és a jogosultság ellenőrzése céljából az a), d) és f) pont,

g)²⁸¹ az egészségügyi államigazgatási szerv szervei egészségfejlesztési tevékenységük ellátása céljából az a)-e) pontjai szerinti adatok igénylésére jogosultak.

(4)²⁸² A bíróság, az ügyészség, a bűnüldözés és a büntetés-végrehajtás szervei, a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint az adóhatóság, a munkaügyi és szociális igazgatási szervek feladataik ellátása érdekében - a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott célból és feltételek teljesülése esetén - e törvény felhatalmazása alapján - tekintettel a Tbj. 43. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra is, a nyilvántartásba felvett adatok teljes körének igénylésére jogosultak.

(5)²⁸³ A (2) bekezdés szerinti adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai célú felhasználásra - személyazonosításra alkalmatlan módon - átadhatók.

(6)²⁸⁴ A (4) bekezdésben nem szabályozott esetben adatok közlésének csak akkor van helye, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárult.

(7)²⁸⁵ A Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv vezetője a polgárok személyes adatai védelméért való felelősségének körében köteles olyan technikai és szervezési intézkedéseket tenni, ellenőrzési rendszert kialakítani és adatvédelmi szabályzatot kiadni, amely biztosítja az adatvédelmi követelmények teljesülését. Az érintett személy vagy képviselője azonban a nyilvántartásba betekinthez, az iratokról másolatot, illetőleg nyilvántartott adatairól felvilágosítást kérhet.

(8)-(9)²⁸⁶

(10)²⁸⁷ Az e törvény szerinti eljárások során az uniós rendeletek szerinti hozzáférési pontot működtető egészségügyért felelős miniszter az uniós rendeletek szerinti célból, az ahhoz szükséges mértékben és ideig kezeli az elektronikus adatcserével érintett, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek által e törvény szerint kezelt személyes és különleges adatokat.

Társadalombiztosítási egyéni számla²⁸⁸

96/A. §²⁸⁹ A társadalombiztosítási egyéni számla természetes személyenként tartalmazza

a) a biztosított természetes személyazonosító adatait és társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint

b) a biztosított után a 2012. december 31-ét követő időszakra bevallott nyugdíjjárulék összegére vonatkozó, az állami adóhatóságtól átvett adatokat.

A nyilvántartás adatainak egyeztetése és a szolgálati időjogosultsági idő igazolása²⁹⁰

96/B. §²⁹¹ (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított, volt biztosított biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyaira és kereseteire, jövedelmeire vonatkozó, nyilvántartásba bejelentett adatokat a biztosítottal, volt biztosítottal hatósági eljárás keretében egyezteti.

(2) Az egyeztetési eljárás a biztosított, volt biztosított elektronikus ügyintézés keretében benyújtott kérelmére vagy hivatalból indul. A biztosított, volt biztosított egyeztetési eljárás lefolytatását naptári évenként egyszer kérelmezheti.

(3) A kérelem benyújtását, illetve az egyeztetési eljárás hivatalbóli megindítását követő tíz napon belül a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosítottat, volt biztosítottat - a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl - értesíti az eljárás menetéről, továbbá részletes kimutatást küld az általa nyilvántartott következő adatokról:

a) a biztosításban töltött időszakok, egyéb szolgálati idők, nő esetén a 18. § (2b)-(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idők,

b) a foglalkoztatók adatai,

c) az 1987. december 31-ét követő időszakra vonatkozó nyugdíjjárulék-köteles kereset, jövedelem,

d) az 1987. december 31-ét követő időszakra vonatkozóan a foglalkoztató által levont, befizetett nyugdíjjárulék, és

e) azok a szolgálati időnek minősülő időszakok, amelyek után nem történt járulék-, illetve nyugdíjjárulék-fizetés.

(4) A biztosított, volt biztosított az értesítés vele való közlését követő kilencven napon belül jelzi a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv részére azokat az általa ismert, (3) bekezdés szerinti adatokat, amelyeket a nyilvántartás nem tartalmaz, vagy amelyek nem egyeznek meg a nyilvántartott adatokkal. A biztosított, volt biztosított az általa közölt adatokat igazoló, rendelkezésére álló okiratokat megküldi a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek.

(5) Az eltérés okait a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - ha a biztosított, volt biztosított által benyújtott okiratok nem elegendőek a tényállás tisztázására - megvizsgálja. Ennek során a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosítottat, volt biztosítottat nyilatkozattételre hívhatja fel, a foglalkoztatótól vagy más adatszolgáltatásra kötelezettől, illetve az egykorú iratokat őrző más személytől vagy szervezettől adatot kérhet, helyszíni szemlét tarthat, más bizonyítási eljárást folytathat le, továbbá 2009. december 31-ét követő időszakra vonatkozóan az állami adóhatóságnál adategyeztetést, illetve adóhatósági eljárást kezdeményezhet.

(6) Az egyeztetési eljárás ügyintézési határideje hatvan nap, amely további hatvan nappal meghosszabbítható. Az ügyintézési határidőbe nem számít bele a (3) bekezdés szerinti értesítéstől a biztosított, volt biztosított jelzésének beérkezéséig - ideértve azt az esetet is, ha a biztosított, volt biztosított azt jelzi, hogy az értesítésben foglaltakkal kapcsolatban nincs észrevétele -, ennek hiányában a (4) bekezdés szerinti határidő leteltéig terjedő idő.

(7) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárást határozattal zárja le. A határozatban - a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl - fel kell tüntetni az adatmódosításokat, illetve a kért adatmódosítások megtagadásának okát, továbbá a biztosítottnak, volt biztosítottnak az egyeztetési eljárást követően nyilvántartott valamennyi, (3) bekezdés szerinti adatát.

96/C. §²⁹² (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv vezetője által jóváhagyott ütemterv szerint - 2014. december 31-éig köteles hivatalból megindítani az egyeztetési eljárást az 1955. és 1959. között született biztosítottak, volt biztosítottak esetében. Az 1960. évben vagy azt követően született biztosítottak, volt biztosítottak esetében 2015. január 1-jétől ötéves korcsoportonként kell - a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv vezetője által jóváhagyott ütemterv szerint - az egyeztetési eljárást hivatalból megindítani. Egy ötéves korcsoport kiértékelésére két év áll rendelkezésre.

(2) Nem kell az egyeztetési eljárást az (1) bekezdés alapján megindítani, ha

a) a biztosított, volt biztosított szolgálati idejét 2009. december 31-ét követően határozattal megállapították, vagy ilyen eljárás folyamatban van,

b) a biztosított, volt biztosított részére saját jogú nyugdíjat, korhatár előtti öregségi nyugdíjat, korhatár előtti ellátást, szolgálati járandóságot, átmeneti bányászjáradékot, balettművészeti életjáradékot vagy más, szolgálati idő alapján kiszámított ellátást állapítottak meg, vagy ilyen eljárás folyamatban van, vagy

c) az egyeztetési eljárást már megindították.

96/D. §²⁹³ (1) Az egyeztetési eljárás lezárását követően a korábbi egyeztetési eljárással érintett és azt megelőző időszakra (a továbbiakban együtt: lezárt időszak) nyilvántartott adatok a biztosított, volt biztosított kérelmére vagy hivatalból indult újabb egyeztetési eljárás keretében, olyan tény, adat vagy

más bizonyíték alapján egészíthetők ki vagy módosíthatók, amelyeket a korábbi egyeztetési eljárásban nem vizsgáltak.

(2) Az újabb egyeztetési eljárás iránti kérelemhez csatolni kell a kérelemben foglaltakat igazoló okiratokat.

(3) Újabb egyeztetési eljárás esetén az eljárás megindításáról szóló értesítésben a 96/B. § (3) bekezdése szerinti adatok közül a lezárt időszakot követő időre vonatkozó adatokat, valamint hivatalból indult eljárásban az eljárással érintett adatokat kell feltüntetni.

96/E. §²⁹⁴ (1) A biztosított, volt biztosított a megszerzett szolgálati idejéről, a 18. § (2b)-(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idejéről, illetve a 96/B. § (3) bekezdése szerinti más adatairól hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti.

(2) Ha a biztosított, volt biztosított

a) a nyilvántartásban nem szereplő szolgálati idő, jogosultsági idő elismerését is kéri, vagy

b) 1954. december 31-ét követően született, és vele egyeztetési eljárást még nem folytattak le, a hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárást fel kell függeszteni, és hivatalból egyeztetési eljárást kell lefolytatni.

Adatszolgáltatás és bejelentési kötelezettség

97. §²⁹⁵ (1)²⁹⁶ A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv felhívására a nyugdíj-biztosítási feladatok ellátásához szükséges adatokat tizenöt napon belül kell közölni.

(2)-(4)²⁹⁷

(5)²⁹⁸ A nyugellátásban részesülő személy tizenöt napon belül köteles bejelenteni a nyugdíj-biztosítási igazgatási szervnek minden olyan tény, adatot, körülményt, amely a nyugellátásra jogosultságát vagy a nyugellátás folyósítását érinti. A 83. § (2) bekezdésében megjelölt személyek vagy a nyugellátás felvételére jogosított más személy a jogosult halálának tényét és annak időpontját tizenöt napon belül kötelesek bejelenteni a nyugdíjfolyósító szervnek.

(6)²⁹⁹

(7)-(8)³⁰⁰

(9) A Tbj. 34. §-ában foglaltak alapján nyugdíj-biztosítási szolgáltatásra irányuló megállapodást kötő igazgatási szerv adatszolgáltatási kötelezettsége nem tartozik az Art. hatálya alá.

(10)³⁰¹ A rehabilitációs ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülő személyekre vonatkozó tárgyévi nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatást az előírt határidőig a nyugdíjfolyósító szerv teljesíti.

98. § (1)³⁰² A bejelentések közvetlenül a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél, posta útján vagy elektronikus úton teljesíthetők.

(2) A bejelentés teljesítésére megszabott határidő szempontjából az illetékes szervhez történő beérkezés időpontja az irányadó. Posta útján történő teljesítés esetén, ha a postára adást feladóvevénnyel (postakönyvvel) igazolják, a postára adás időpontja az irányadó.

99. § (1)³⁰³ Az adatszolgáltatást - ha jogszabály kivételt nem tesz - elektronikus úton kell teljesíteni. A nyilvántartások vezetésére, az adatszolgáltatásra, az e törvényben előírt bejelentés teljesítésére, az igény érvényesítésére a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv számítógépes program használatát írhatja elő, illetőleg nyomtatványt rendszeresíthet.

(2)³⁰⁴ A Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv az előírt nyilvántartási, adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettség, továbbá rendszeresített nyomtatvány használata alól mentesítést adhat. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a bejelentés módjára és a határidőkre egyes foglalkoztatókkal és egyéb szervekkel eltérő megállapodást köthet.

Ellenőrzés

100. § (1)³⁰⁵ A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv szak- és pénzügyi ellenőrzése kiterjed a nyugdíjbiztosítással kapcsolatos jogszabályok megtartására, illetőleg a nyilvántartási és az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hatáskörébe tartozó

nyugellátás megállapításával kapcsolatos adatszolgáltatásra. Az ehhez szükséges nyilvántartásokat, könyvelési és egyéb okmányokat, illetőleg adatokat rendelkezésre kell bocsátani.

(2)³⁰⁶ Ha a nyugellátás megállapítására irányuló eljárásban vagy az egyeztetési eljárásban a tényállás tisztázása érdekében indokolt, az adatszolgáltatásra kötelezett, illetve az egykorú iratokat őrző más személy vagy szervezet birtokában lévő olyan adatok megismerése céljából, amelynek kezelésére törvény a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet feljogosítja, hatósági ellenőrzést kell lefolytatni.

X. Fejezet

VEGYES ÉS HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

101. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy

a)³⁰⁷ az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset, valamint a saját jogú nyugdíjasként történt foglalkoztatás után járó nyugdíjnövelés alapjául szolgáló kereset, jövedelem meghatározásánál a növelés mértékét a Központi Statisztikai Hivatal által utoljára közzétett adatok alapulvételével minden év márciusában,

b) a külföldön élők nyugellátásának folyósítását,

c)³⁰⁸ a nyugellátás megállapítására és folyósítására vonatkozó részletes szabályokat,³⁰⁹

d)³¹⁰ a nyugdíjprémium megállapítására és a végrehajtásra vonatkozó részletes szabályokat, valamint a (6) bekezdés a) pontja szerinti szorzószámot,

e)³¹¹ a nyugellátás összegének megállapításánál a személyi jövedelemadó képzett összegét,

f)³¹² a nyugellátás emelésének részletes szabályait, valamint évente az 1998. december 31-e utáni időponttól megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíji és árvaellátás évenkénti legkisebb összegeit, továbbá az 50. § (6) bekezdése szerinti együttfolyósítási összeghatárt,³¹³

g)³¹⁴ az öregségi nyugdíj és a 6. § (4) bekezdése szerinti ellátások szüneteltetésének részletes eljárási szabályait,

h)³¹⁵ az igény érvényesítésével, az igény elbírálásával, a megállapító és a folyósító szervek közötti adatszolgáltatással kapcsolatos eljárást, továbbá a rögzített öregségi nyugdíj megállapítására vonatkozó részletes szabályokat,

i)³¹⁶ a visszafizetési és megtérítési kötelezettség teljesítésével, elmulasztásával, továbbá a követelés érvényesítésével, valamint a mérséklés, elengedés, fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos eljárási rendelkezéseket,

j) a nyugdíjbiztosításon belüli jogorvoslat rendjét,

k) a szolgálati idő számításánál az előrehozott nyugdíjra jogosultsághoz a szüléssel és a gyermekneveléssel kapcsolatos beszámítási kedvezmények feltételeit, valamint részletes szabályait,

l) az adatszolgáltatásra és bejelentési kötelezettségre vonatkozó eljárási rendelkezéseket,

m)³¹⁷ a nyugdíj-biztosítási igazgatási szervek hivatalos iratainak a közigazgatási hatósági eljárásokban elektronikus úton történő teljesítésével kapcsolatos részletes szabályokat,

n)³¹⁸ a kivételes nyugellátás megállapításának, továbbá a kivételes nyugdíjemelés és az egyszeri segély engedélyezésének részletes szabályait,

o)³¹⁹ a 18. § (2b)-(2c) bekezdés szerinti, kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyokat,

p)³²⁰ az özvegyi járadék számítására vonatkozó szabályokat,

q)³²¹ a 2. § (6) bekezdés szerinti esetben a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben szerzett jogosultságok meghatározásának, beszámításának módját,

r)³²² a társadalombiztosítási egyéni számlával kapcsolatos részletes szabályokat,

s)³²³ az egyeztetési eljárás és a jogosultsági idő, szolgálati idő igazolása iránti eljárás részletes szabályait

rendeletben határozza meg.³²⁴

(2)-(3)³²⁵

(4)³²⁶ Annak a személynek, akinek az öregségi nyugdíjkorhatár emeléséről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 1996. évi LIX. törvény 21. § (7) bekezdése alapján megállapított átmeneti járadékot, előnydíjat vagy korengedményes nyugdíjat folyósítanak vagy folyósítottak, az öregségi, illetőleg az özvegyi nyugdíja megállapításánál a jogosultra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár alatt - a Tny. rendelkezéseitől eltérően - az ott meghatározott életkor(oka)t kell érteni.

(5)³²⁷ Ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének a tárgyévben várható mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, és az államháztartás - a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott - tárgyévi egyenlegcélja várhatóan teljesül, a tárgyév novemberében nyugdíjprémiumot kell fizetni annak a személynek, aki a tárgyévet megelőző év legalább egy napján, valamint a tárgyév novemberében a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó vagy azzal a 6. § (4) bekezdése alapján egy tekintet alá eső

a)³²⁸

b) hozzátartozói nyugellátásban - ide nem értve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat - részesül, vagy

c)³²⁹ a b) pontban nem említett nyugellátásban - ide nem értve a rehabilitációs járadékot - részesül, és a 18. § (1) bekezdése szerinti életkort a tárgyévet megelőzően betöltötte.

(6)³³⁰ A nyugdíjprémium összege a következő két szám szorzata:

a) a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedése - tárgyévben várható - mértékének 3,5-del csökkentett összege, de legfeljebb 4,

b) a nyugellátás november havi összegének 25 százaléka, de legfeljebb 20 000 forint.

(7)³³¹ Ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének - a központi költségvetésről szóló törvényben - tárgyévre tervezett mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, a nyugdíjprémium kiadásainak fedezetére a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetésében céltartalékot kell képezni.

(8)³³² A nyugdíjprémiumot a nyugdíjfolyósító szerv hivatalból, a november havi nyugellátással együtt folyósítja. A nyugdíjprémium megállapításáról határozatot nem kell hozni.

101/A. §³³³ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki

a) a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szervezet vagy szervezetet,

b) a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervezet vagy szervezetet,³³⁴

c) a társadalombiztosítási egyéni számlát vezető szervezet vagy szervezetet.

102. § E törvény hatálybaléptetéséről a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvény rendelkezik. E törvény rendelkezéseit - az 1998. január 1-je előtti időponttól megállapított nyugellátások emelésére vonatkozó 62. §, továbbá a 38. § (2) bekezdése kivételével - az 1997. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni. A 38. § (2) bekezdése e törvény kihirdetése napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit az 1995. december 31-e utáni időponttól megállapításra került (kerülő) ellátásokra is alkalmazni kell.

102/A. §³³⁵ (1) E törvénynek az egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXX. törvénnyel megállapított 22/A. § (1) bekezdését a 2010. december 31-ét követően saját jogú nyugdíjasként történt foglalkoztatásra, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenységre (a továbbiakban együtt: foglalkoztatás) kell alkalmazni.

(2)³³⁶ A 2011. január 1-jét megelőzően szerzett, a 22/A. § - 2011. január 1-jét megelőzően hatályos - rendelkezéseinek hatálya alá tartozó, korábbi nyugdíjnövelésnél figyelembe nem vett kereset, jövedelem után - időbeli korlátozás nélkül előterjeszhető kérelemre - a 2010. december 31-ei állapotnak megfelelően a nyugdíjat meg kell növelni. A növelés naptári éve előtt elért keresetet, jövedelmet a 22. § (9) bekezdése szerint kell a növelést megelőző naptári év kereseti szintjéhez igazítani, egyebekben a növelés összegének kiszámítására a 22/A. § (2) bekezdésének

a) 2009. június 30-án hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a nyugdíjnöveléshez szükséges foglalkoztatást 2007. január 1-je és 2009. június 30-a között kezdték meg,

b) 2010. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a nyugdíjnöveléshez szükséges foglalkoztatást 2009. június 30-át követően kezdték meg.

(3) Ha a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a figyelembe vehető foglalkoztatás 365 napnál rövidebb, a növelés arányosan csökkentett összegben jár.

102/B. §³³⁷ E törvénynek az egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXX. törvénnyel megállapított 93. § (3) bekezdését a 2011. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

102/C. §³³⁸ Az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szerv a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szervnek 2011. február 28-áig elektronikus úton átadja azoknak az egyéni vállalkozóknak - az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 11. § (1) bekezdése szerinti - adatait, akik az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdését, szünetelését, megszűnését, illetve az adatokban bekövetkező egyéb változást 2010. évben jelentették be. Az adatátadás rendjéről az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szerv és a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv megállapodást köt.

102/D. §³³⁹ (1)³⁴⁰ A 2012. január 1-jét megelőző időre folyósított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj visszafizetésére és megtérítésére a 2011. december 31-én hatályos szabályokat 2011. december 31-ét követően is alkalmazni kell.

(2)³⁴¹ Azt a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat, amelyet a 2011. december 31-én hatályos 87. vagy 88. § alapján meg kellett téríteni, és 2012. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény rendelkezése alapján öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani, továbbra is meg kell téríteni a 2011. december 31-én hatályos rendelkezések alapján azzal, hogy ahol e rendelkezések rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat említettek, azon öregségi nyugdíjat kell érteni.

102/E. §³⁴² Aki 2009. december 31-éig az öregségi teljes, illetve résznyugdíjhoz szükséges életkort betöltötte és az előírt szolgálati időt megszerezte, e jogosultságát a Tbj. 5. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszony, illetve a 18. § (4) bekezdése szerinti jogviszony fennállása esetén is érvényesítheti. Ebben az esetben öregségi nyugdíjkorhatárnak e törvény 2009. december 31-én hatályos rendelkezései szerinti életkort kell tekinteni.

102/E. §³⁴³ Az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvénnyel megállapított 41. § (1) bekezdés *b)* pontjának, valamint 44/D. § (2) és (3) bekezdésének rendelkezéseit 2012. január 1-jére visszamenőlegesen alkalmazni kell. A nyugdíj-megállapító szervek a 2012. január 1-je és július 31-e közötti időponttól megállapított hozzátartozói nyugellátások összegét 2012. szeptember 30-áig felülvizsgálják, és ha a 41. § (1) bekezdés *b)* pontját vagy a 44/D. § (2) bekezdését alkalmazni kell, a hozzátartozói nyugellátást hivatalból, visszamenőlegesen magasabb összegben állapítják meg.

102/F. §³⁴⁴ A rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy özvegyi nyugdíja - ha 2011. december 31-én özvegyi nyugdíj mellett átmeneti járadékban vagy rendszeres szociális járadékban részesült, vagy az özvegyi nyugdíj folyósítására tekintettel az átmeneti járadékát, rendszeres szociális járadékát szüneteltették - a feléledés kivételével nem módosítható harmincszázalékos mértékűre.

102/G. §³⁴⁵ (1) Ha a jogszerző 2011. február 28-át követően hunyt el, az özvegyi nyugdíj megállapítására, feléledésére irányuló, 2012. augusztus 1-jén folyamatban lévő eljárásokban az özvegyi járadékra való jogosultságot hivatalból vizsgálni kell.

(2) Ha a jogszerző 2011. február 28-át követően hunyt el, és az özvegyi nyugdíj iránti kérelmet 2012. július 31-éig már elbírálták, de az özvegy az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvénnyel megállapított 61/A. § (1) bekezdése alapján özvegyi járadékra jogosult, az özvegyi járadékot a nyugdíjmegállapító szerv 2012. szeptember 30-áig, a jogosultsági feltételek teljesülésének időpontjára visszamenőlegesen hivatalból állapítja meg. A jogosultsági feltételek bekövetkezésétől 2012. szeptember 30-áig terjedő időre járó különbözetet egy összegben, az özvegyi járadék első folyósított összegével együtt, késedelmi kamattal növelt összegben kell folyósítani.

102/H. §³⁴⁶ Az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény 1. mellékletével megállapított 1. melléklet rendelkezéseit 2011. december 1-jére visszamenőlegesen alkalmazni kell. A nyugdíj-megállapító szervek a 2011.

december 1-je és 2012. július 31-e közötti időponttól, a 12. § (7) bekezdése alapján megállapított nyugellátások összegét 2012. szeptember 30-áig felülvizsgálják, és a nyugellátást hivatalból, visszamenőlegesen magasabb összegben állapítják meg.

102/I. §³⁴⁷ (1) A 2013. január 1-jén a 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszonyban álló, öregségi nyugdíjban részesülő személy a 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszony fennállásának tényét 2013. április 30-áig köteles bejelenteni a nyugdíjfolyósító szervnek.

(2) A 2013. január 1-jén a 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszonyban álló személy öregségi nyugdíját - ha a 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszonya továbbra is fennáll - 2013. július 1-jétől kell szüneteltetni.

102/J. §³⁴⁸ A 18. § (2) bekezdés c) pontja, (2a) bekezdés b) pontja, a 83/C. § és a 102/I. § a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján rendelkezési állományba helyezett bíróra, valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló törvény alapján rendelkezési állományba helyezett ügyészre nem alkalmazható az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló 2013. évi XX. törvény hatálybalépésétől 2022. december 31-ig.

102/K. §³⁴⁹ (1) A fekvőbeteg-szakellátó és egyes fekvőbeteg-szakellátókhoz kapcsolódó egészségügyi háttérszolgáltatást nyújtó, 100%-os állami tulajdonban lévő, valamint azok 100%-os tulajdonában lévő gazdasági társaságok által ellátott feladatok központi költségvetési szervek általi átvételéről, valamint az ezzel kapcsolatos eljárási kérdések rendezéséről szóló 2013. évi XXV. törvény rendelkezései alapján, az átvétellel érintett gazdasági társaságokkal az átvétel időpontjában munkaviszonyban álló személyekkel létesített közalkalmazotti jogviszony keretében továbbfoglalkoztatott, öregségi nyugdíjban részesülő személy a közalkalmazotti jogviszony létesülésének tényét 2013. június 1-jéig köteles bejelenteni a nyugdíjfolyósító szervnek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti személy öregségi nyugdíját - ha közalkalmazotti jogviszonya továbbra is fennáll - a 83/C. § szerint 2013. július 1-jétől kell szüneteltetni.

103. §³⁵⁰ E törvény a Tanácsnak a férfakkal és nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló 79/7/EGK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

104. §³⁵¹ Ez a törvény a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet az 1997. évi LXXXI. törvényhez³⁵²

A magánnyugdíj-pénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószám meghatározása

1. A magánnyugdíj-pénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószámot a következők szerint kell kiszámítani:

$$Sz = h + (1-h) * 0,75,$$

ahol:

Sz = az alkalmazásra kerülő szorzószám értéke, és

$$h = \frac{\text{a 2010. szeptember 30-át követően szerzett szolgálati idő}}{\text{a teljes elismert szolgálati idő}}$$

2. A h értékének kiszámítása során a számlálóban és a nevezőben megjelölt időtartamot is napokban kell meghatározni, és a hányadost két tizedes jegyre kell kerekíteni.

3.³⁵³ Ha az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény szerinti nyugdíjbiztosítási visszautalással érintett, 2010. október 1-jét

megelőző időszakban az uniós tisztviselő magánnyugdíjpénztár tagja volt, ezen időszak napjainak számát a h értékének kiszámítása során a számlálóhoz hozzá kell adni. Ha az uniós tisztviselő ebben az időszakban a magyar nyugdíjrendszerben is szerzett szolgálati időt, a számlálót a nyugdíjbiztosítási visszautalás során beszámított jövedelem és az ugyanarra a napra elismert beszámított jövedelem és nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összegének hányadosával kell megnövelni.

2. melléklet az 1997. évi LXXXI. törvényhez³⁵⁴

Az öregségi nyugdíjak kiszámítása során alkalmazandó szorzószámok

	A	B
1.	Szolgálati idő (év)	Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset százaléka
2.	15	43,0
3.	16	45,0
4.	17	47,0
5.	18	49,0
6.	19	51,0
7.	20	53,0
8.	21	55,0
9.	22	57,0
10.	23	59,0
11.	24	61,0
12.	25	63,0
13.	26	64,0
14.	27	65,0
15.	28	66,0
16.	29	67,0
17.	30	68,0
18.	31	69,0
19.	32	70,0
20.	33	71,0
21.	34	72,0
22.	35	73,0
23.	36	74,0
24.	37	75,5
25.	38	77,0
26.	39	78,5
27.	40	80,0
28.	41	82,0
29.	42	84,0
30.	43	86,0
31.	44	88,0
32.	45	90,0
33.	46	92,0
34.	47	94,0
35.	48	96,0
36.	49	98,0
37.	50 vagy több	100,0

Ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a 15 évet, az öregségi nyugdíj kiszámítása során alkalmazandó

szorzószámot úgy kell meghatározni, hogy a 43%-os mértéket annyszor 2 százalékponttal kell csökkenteni, ahány év a 15 év szolgálati időből hiányzik.

¹ Kihirdetve: 1997. VII. 25. A 38. § (2) bekezdés a kihirdetés napján lép hatályba. A hatálybalépésre lásd: 102. §.

² Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § a).

³ Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § a).

⁴ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 89. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § b). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

⁶ Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § c).

⁷ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCV. törvény 49. § (9). Hatálytalan: 2011. XII. 31-től.

⁸ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁹ Hatályon kívül helyezte: 2005. évi LXXXIII. törvény 340. § (4). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § d). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

¹¹ Beiktatta: 2007. évi I. törvény 111. § (1). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

¹² Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 94. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

¹³ A 2006. évi LXI. törvény 161. § rendelkezése szerint módosítás nem lép hatályba a 2006. évi CIX. törvény 82. § (2) alapján.

¹⁴ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k).

¹⁵ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k).

¹⁶ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 416. § (1). Hatályos: 2009. VII. 1-től.

¹⁷ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CLVI. törvény 23. § (1) a) aa). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

¹⁸ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § e). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

¹⁹ Beiktatta: 2007. évi LXXXIV. törvény 18. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd: 2007. évi LXXXIV. törvény 30. § (3)-(6).

²⁰ Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 37. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től.

- ²¹ *Megállapította: 2003. évi IV. törvény 64. §. A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § f). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ²² *Megállapította: 2011. évi CLXVII. törvény 65. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²³ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (2). Hatálytalan: 2012. IX. 1-től.*
- ²⁴ *A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2009. évi XL. törvény 9. § (1) aa). Hatálytalan: 2009. VII. 1-től. Lásd még: 2009. évi XL. törvény 8. § (6).*
- ²⁵ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) a). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ²⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi XL. törvény 10. § (1) aa). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.*
- ²⁷ *A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXVII. törvény 69. § a). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ²⁸ *A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 2009. évi XL. törvény 10. § (1) ab). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.*
- ²⁹ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) b). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ³⁰ *Megállapította: 2009. évi XL. törvény 1. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd még: 2009. évi XL. törvény 8. § (3)-(5).*
- ³¹ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 1. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³² *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 1. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³³ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 1. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁴ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 1. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁵ *Módosította: 2010. évi XCII. törvény 5. §.*
- ³⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXVII. törvény 69. § b). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ³⁷ *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 19. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ³⁸ *Megállapította: 2003. évi CXVI. törvény 97. § (2). Módosította: 2008. évi CVII. törvény 52. § (1) e), 52. § (2) g), 2011. évi CXCI. törvény 103. § h).*
- ³⁹ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § h).*
- ⁴⁰ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 20. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁴¹ *Az első mondat szövegét megállapította: 2012. évi CXII. törvény 21. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁴² *Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 14. § a).*
- ⁴³ *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 21. § (2). Hatályos: 2012. IX. 1-től.*
- ⁴⁴ *Beiktatta: 2005. évi LXXXII. törvény 37. §. Hatályos: 2005. X. 1-től.*

- ⁴⁵ *Beiktatta: 2005. évi LXXXII. törvény 37. §. Hatályos: 2005. X. 1-től.*
- ⁴⁶ *Beiktatta: 2005. évi CXX. törvény 14. § (3). Módosította: 2007. évi CXXVI. törvény 419. § (2).*
- ⁴⁷ *Beiktatta: 2005. évi CLXX. törvény 63. § (1). Jelölését módosította: 2006. évi CVI. törvény 20. § (4).*
- ⁴⁸ *Beiktatta: 2006. évi LXI. törvény 162. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.*
- ⁴⁹ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁵⁰ *Megállapította: 2007. évi LXXXIV. törvény 18. § (3). Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd: 2007. évi LXXXIV. törvény 30. § (3)-(6).*
- ⁵¹ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § b).*
- ⁵² *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § b).*
- ⁵³ *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 21. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁵⁴ *Módosította: 2004. évi CXXXV. törvény 122. § (1). Ugyane törvény 118. § (4) alapján rendelkezéseit a 2004. december 31-e utáni időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni.*
- ⁵⁵ *A második mondat szövegét megállapította: 2000. évi CXXXIII. törvény 102. § (1). Módosította: 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) a), 32. § (3) c).*
- ⁵⁶ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁵⁷ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁵⁸ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁵⁹ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁶⁰ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 21. § (5). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁶¹ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 7. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁶² *Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 2. §. Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 86. § f).*
- ⁶³ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁶⁴ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 8. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁶⁵ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 8. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ⁶⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § i). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ⁶⁷ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § i). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ⁶⁸ *Módosította: 2009. évi CXVI. törvény 103. §.*
- ⁶⁹ *Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 224. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*

- ⁷⁰ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k), 2009. évi CXVI. törvény 103. §.*
- ⁷¹ *Megállapította: 1999. évi CIX. törvény 19. § (2). Módosította: 2003. évi CXVI. törvény 113. § b), 2011. évi CLVI. törvény 226. § a).*
- ⁷² *Megállapította: 1999. évi CIX. törvény 19. § (2). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § c).*
- ⁷³ *Megállapította: 2007. évi XVII. törvény 82. § (6) b). Hatályos: 2007. IV. 7-től.*
- ⁷⁴ *Beiktatta: 2005. évi CLXX. törvény 63. § (2). Hatályos: 2006. I. 1-től.*
- ⁷⁵ *Beiktatta: 2007. évi LXXXIV. törvény 18. § (5). Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd: 2007. évi LXXXIV. törvény 30. § (3)-(6).*
- ⁷⁶ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 22. §. Hatályos: 2012. IX. 1-től.*
- ⁷⁷ *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 226. § b).*
- ⁷⁸ *Helyesbítette: Magyar Közlöny 1997/80.*
- ⁷⁹ *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 226. § b).*
- ⁸⁰ *Helyesbítette: Magyar Közlöny 1997/80.*
- ⁸¹ *Módosította: 2011. évi CLVI. törvény 226. § b).*
- ⁸² *Beiktatta: 2011. évi CLVI. törvény 225. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ⁸³ *Helyesbítette: Magyar Közlöny 1997/80.*
- ⁸⁴ *Beiktatta: 2000. évi CXXXIII. törvény 102. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 83. § (5) n).*
- ⁸⁵ *Beiktatta: 2009. évi CIX. törvény 20. § (2). Hatályos: 2009. XI. 11-től. Lásd még: 2009. évi CIX. törvény 55. § (16).*
- ⁸⁶ *Megállapította: 2003. évi CXVI. törvény 97. § (3). Számozását módosította: 2007. évi CLVI. törvény 7. §. Módosította: 2008. évi LXXXII. törvény 31. § (10), 2011. évi CXCI. törvény 102. § d), 2012. évi LXXXVI. törvény 45. § a), 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) d).*
- ⁸⁷ *Beiktatta: 2007. évi CLVI. törvény 7. §. Módosította: 2012. évi LXXVI. törvény 42. § 1., 2012. évi CCVIII. törvény 14. § b).*
- ⁸⁸ *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 23. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ⁸⁹ *Megállapította: 2003. évi CXVI. törvény 97. § (4). Hatályos: 2004. I. 1-től.*
- ⁹⁰ *Módosította: 2007. évi LXXXII. törvény 13. § (1) 36.*
- ⁹¹ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ⁹² *Beiktatta: 2003. évi LXXXIV. törvény 28. § (3) b). Hatályos: 2004. V. 1-től.*

- ⁹³ *Módosította: 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) b).*
- ⁹⁴ *Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXV. törvény 119. § (1) f). Hatálytalan: 2005. I. 1-től.*
- ⁹⁵ *Számozását módosította: 2007. évi CLVI. törvény 8. §.*
- ⁹⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § k). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ⁹⁷ *Beiktatta: 1998. évi LXXVII. törvény 6. §. Hatályos: 1999. I. 1-től. A rendelkezést az 1998. XII. 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni.*
- ⁹⁸ *Beiktatta: 1998. évi LXXVII. törvény 7. §. Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § l).*
- ⁹⁹ *Beiktatta: 1999. évi CIX. törvény 19. § (3). Hatályos: 2000. I. 1-től. Az addig jogerősen még el nem bírált ügyekben is alkalmazni kell. A korábban jogerős határozattal már elbírált ügyben a hozzátartozó 2000. VI. 30-ig benyújtott kérelmére a nyugellátást az új szabály alkalmazásával visszamenőlegesen módosítani kell az 1999. évi CIX. törvény 24. § (5) bekezdésében foglalt feltétel megléte esetén.*
- ¹⁰⁰ *Módosította: 2003. évi CXVI. törvény 113. § b), 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) c).*
- ¹⁰¹ *Módosította: 2003. évi CXVI. törvény 113. § b), 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) d).*
- ¹⁰² *Módosította: 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) e).*
- ¹⁰³ *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 24. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ¹⁰⁴ *Módosította: 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) f).*
- ¹⁰⁵ *Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 96. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁰⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (1) a). Hatálytalan: 2012. VIII. 1-től.*
- ¹⁰⁷ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § f).*
- ¹⁰⁸ *Megállapította: 2005. évi XLIV. törvény 1. §. Hatályos: 2005. VI. 4-től. Rendelkezései alapján ellátás megállapítására - az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén - 2005. VI. 4-től kezdődően kerülhet sor.*
- ¹⁰⁹ *Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 9. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: 2007. évi CLVI. törvény 22. § (7)-(9).*
- ¹¹⁰ *Megállapította: 1998. évi LXXVII. törvény 8. §. Hatályos: 1999. I. 1-től. A rendelkezést az 1998. XII. 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni.*
- ¹¹¹ *Megállapította: 1998. évi LXXVII. törvény 9. §. Módosította: 2005. évi CLXXIII. törvény 8. § (4), 2011. évi CXCI. törvény 103. § m).*
- ¹¹² *Megállapította: 2003. évi CXVI. törvény 97. § (5). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § m).*
- ¹¹³ *Módosította: 2005. évi CLXXIII. törvény 8. § (4), 2011. évi CLXVII. törvény 68. § a), 2011. évi CXCI. törvény 102. § g).*
- ¹¹⁴ *Módosította: 2011. évi CLXVII. törvény 68. § b), 2011. évi CXCI. törvény 102. § g).*

- ¹¹⁵ A 2004. november 1-je előtti időponttól kezdődően megállapított özvegyi nyugdíjakat 2004. november 1-jén 20 százalékkal kell emelni. Lásd még: 2003. évi CXVI. törvény 109. § (3)-(4).
- ¹¹⁶ Megállapította: 2003. évi CXVI. törvény 97. § (5). Módosította: 2005. évi CLXXIII. törvény 8. § (4), 2012. évi CXII. törvény 31. § (1).
- ¹¹⁷ Hatályon kívül helyezte: 2000. évi CXXXIII. törvény 110. § (1) k). Hatálytalan: 2001. I. 1-től.
- ¹¹⁸ Számozását és szövegét módosította: 1998. évi LXXVII. törvény 9. §, 20. §.
- ¹¹⁹ Számozását és szövegét módosította: 1998. évi LXXVII. törvény 9. §, 20. §.
- ¹²⁰ A 222/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés szerint az együttfolyósítási összeghatár 1999-ben havi 28 350 forint. A 191/1999. (XII. 18.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés szerint 2000-ben havi 30 620 forint. A 248/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés szerint 2001-ben havi 34 650 forint. A 72/2001. (IV. 24.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerint 2001. VII. 1-jétől - 2001. I. 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 35 870 forint. A 188/2001. (X. 17.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerint 2001. I. 1-jei visszamenőleges hatállyal havi 36 410 forintra változik. A 230/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés szerint 2002-ben az együttfolyósítási összeghatár havi 39 940 forintra változik. A 87/2002. (IV. 19.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerint az együttfolyósítási összeghatár 2002. június 1-jétől - 2002. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 41 740 forintra változik. A 223/2002. (X. 31.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2002. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 42 160 forintra változik. A 303/2002. (XII. 27.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés szerint 2003-ban az együttfolyósítási összeghatár havi 45 700 forint. A 157/2003. (X. 1.) Korm. rendelet szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2003. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 46 700 forintra változik. A 269/2004. (IX. 29.) Korm. rendelet 7. § (4) szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2004. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 50 150 forintra változik. A 215/2005. (X. 7.) Korm. rendelet 7. § (4) szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2005. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 53 850 forintra változik. A 198/2006. (X. 2.) Korm. rendelet 7. § (4) szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2006. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 56 840 forintra változik. A 258/2007. (X. 4.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2007. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 60 530 forintra változik. A 241/2008. (X. 1.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerint az együttfolyósítási összeghatár - 2008. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - havi 64 970 forintra változik.
- ¹²¹ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 97. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹²² Módosította: 1998. évi LXXVII. törvény 20. §.
- ¹²³ Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 10. §. A második mondatot beiktatta: 2009. évi XL. törvény 5. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd még: 2009. évi XL. törvény 8. § (3)-(5).
- ¹²⁴ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CLVI. törvény 23. § (1) a) ag). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.
- ¹²⁵ Módosította: 1998. évi LXXVII. törvény 20. §.
- ¹²⁶ Módosította: 2000. évi CXXXIII. törvény 123. § (1) a), 2011. évi CXCI. törvény 102. § h).
- ¹²⁷ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi XL. törvény 10. § (1) ad). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.
- ¹²⁸ A ", korábbi házasságból, élettársi együttélésből származó" szövegrészt megsemmisítette: 170/2010. (IX. 23.) AB határozat 1. Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § i).

- ¹²⁹ *Módosította: 2000. évi CXXXIII. törvény 110. § (1) k), 2009. évi CIX. törvény 52. § (12) a).*
- ¹³⁰ *Az első mondat szövegét megállapította: 1998. évi LXXVII. törvény 10. §. Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § j).*
- ¹³¹ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14).*
- ¹³² *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (1).*
- ¹³³ *Megállapította: 2003. évi IV. törvény 72. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14).*
- ¹³⁴ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § n).*
- ¹³⁵ *Módosította: 2000. évi CXXXIII. törvény 110. § (1) k), 2011. évi CXCI. törvény 102. § k).*
- ¹³⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2000. évi CXXXIII. törvény 110. § (1) k). Hatálytalan: 2001. I. 1-től.*
- ¹³⁷ *Hatályon kívül helyezte: 2008. évi LXXXII. törvény 30. § (1) m). Hatálytalan: 2009. I. 1-től.*
- ¹³⁸ *Hatályon kívül helyezte: 2000. évi CXXXIII. törvény 110. § (1) k). Hatálytalan: 2001. I. 1-től. Lásd: 229/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 25. § (4).*
- ¹³⁹ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § l).*
- ¹⁴⁰ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § f).*
- ¹⁴¹ *Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 98. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁴² *Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 98. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁴³ *Helyesbítette: Magyar Közlöny 1997/80.*
- ¹⁴⁴ *Beiktatta: 1998. évi LXXVII. törvény 11. § (2). Hatályos: 1999. I. 1-től. A rendelkezést az 1998. XII. 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni.*
- ¹⁴⁵ *Megállapította: 1998. évi LXXVII. törvény 11. § (3). Hatályos: 1998. XII. 19-től. A rendelkezést 1998. I. 1-től kell alkalmazni, és a szülői nyugdíj mértékének változásáról határozatot kell hozni.*
- ¹⁴⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § o). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁴⁷ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § m).*
- ¹⁴⁸ *Számozását módosította: 2011. évi CXCI. törvény 99. §.*
- ¹⁴⁹ *Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 99. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁵⁰ *Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 99. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁵¹ *Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 38. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től.*
- ¹⁵² *Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 38. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től.*

- ¹⁵³ *Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 38. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től.*
- ¹⁵⁴ *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 25. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ¹⁵⁵ *A címet hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) e). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ¹⁵⁶ *Megállapította: 2009. évi XL. törvény 6. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd még: 2009. évi XL. törvény 8. § (3)-(5).*
- ¹⁵⁷ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 48. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁵⁸ *2012-ben 4,2%-os, 2013-ban 5,2%-os fogyasztói árnövekedést kell figyelembe venni. Lásd: 2011. évi CLXXXVIII. törvény 55. § (2), 2012. évi CCIV. törvény 51. §.*
- ¹⁵⁹ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 48. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁶⁰ *2012-ben 4,2%-os, 2013-ban 5,2%-os fogyasztói árnövekedést kell figyelembe venni. Lásd: 2011. évi CLXXXVIII. törvény 55. § (2), 2012. évi CCIV. törvény 51. §.*
- ¹⁶¹ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 48. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁶² *Lásd: 198/2011. (X. 5.) Korm. rendelet, 287/2012. (X. 11.) Korm. rendelet.*
- ¹⁶³ *Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 3. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ¹⁶⁴ *Lásd: 198/2011. (X. 5.) Korm. rendelet, 335/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 1-2. §.*
- ¹⁶⁵ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) f). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ¹⁶⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) f). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ¹⁶⁷ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 92. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től.*
- ¹⁶⁸ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 92. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ¹⁶⁹ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2).*
- ¹⁷⁰ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 9. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ¹⁷¹ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (2). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § n).*
- ¹⁷² *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k). A 2006. évi LXI. törvény 163. § rendelkezése szerint módosítás nem lép hatályba a 2006. évi CIX. törvény 82. § (2) alapján. Módosította: ugyane törvény 80. § (1) k).*
- ¹⁷³ *Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 82. § (1) f). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.*
- ¹⁷⁴ *Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CLVI. törvény 23. § (1) a) ah). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.*
- ¹⁷⁵ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (3). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § o).*

- ¹⁷⁶ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (3). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § p).
- ¹⁷⁷ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.
- ¹⁷⁸ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 93. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹⁷⁹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.
- ¹⁸⁰ Módosította: 2009. évi XL. törvény 9. § (1) ab).
- ¹⁸¹ Megállapította: 2003. évi IV. törvény 74. §. Hatályos: 2003. II. 15-től.
- ¹⁸² Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k), 2007. évi CLVI. törvény 23. § (1) a) ai).
- ¹⁸³ Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 4. § (1). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § q).
- ¹⁸⁴ Megállapította: 2005. évi CLIII. törvény 93. § (2). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § q).
- ¹⁸⁵ Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 4. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁸⁶ Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 4. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁸⁷ Hatályon kívül helyezte: 2005. évi LXXXIII. törvény 339. § 20. Hatálytalan: 2005. XI. 1-től.
- ¹⁸⁸ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) g). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.
- ¹⁸⁹ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 417. § (7). Hatályos: 2009. IX. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (4).
- ¹⁹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § p). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
- ¹⁹¹ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 100. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹⁹² Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 75. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2).
- ¹⁹³ Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 6. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁹⁴ Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 7. §. Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § r).
- ¹⁹⁵ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.
- ¹⁹⁶ Módosította: 2005. évi LXXXIII. törvény 338. § 10.
- ¹⁹⁷ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (1).
- ¹⁹⁸ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 98. §. Módosította: 2007. évi LXXXIV. törvény 32. § ae), 2009. évi LVI. törvény 416. § (12), 418. § (13), 2011. évi CXCI. törvény 102. § s).
- ¹⁹⁹ Módosította: 2007. évi LXXXIV. törvény 32. § af), 2009. évi LVI. törvény 416. § (12).

- ²⁰⁰ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ²⁰¹ *Megállapította: 2007. évi LXXXIV. törvény 18. § (8). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14).*
- ²⁰² *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § a).*
- ²⁰³ *Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁰⁴ *Az első mondat szövegét megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től. A második mondat szövegét módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14), 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) g).*
- ²⁰⁵ *Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 11. § (2). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14).*
- ²⁰⁶ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 12. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ²⁰⁷ *Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 12. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ²⁰⁸ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXVII. törvény 69. § c). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ²⁰⁹ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (5). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (1).*
- ²¹⁰ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (5). Módosította: 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) b).*
- ²¹¹ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2).*
- ²¹² *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (6). Módosította: 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) c).*
- ²¹³ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 8. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ²¹⁴ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 100. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ²¹⁵ *Megállapította: 2005. évi CLIII. törvény 93. § (3). Hatályos: 2006. I. 1-től.*
- ²¹⁶ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (7). Hatályos: 2009. X. 1-től.*
- ²¹⁷ *Módosította: 2009. évi CIX. törvény 52. § (12) b).*
- ²¹⁸ *Lásd: 2009. évi LVI. törvény 424. § (2).*
- ²¹⁹ *Megállapította: 1998. évi LXXVII. törvény 17. §. Hatályos: 1999. I. 1-től. A rendelkezést az 1998. XII. 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni.*
- ²²⁰ *Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CVI. törvény 20. § (1) aa). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.*
- ²²¹ *Beiktatta: 2006. évi CVI. törvény 8. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Lásd még: ugyane törvény 19. § (1)-(3).*
- ²²² *Módosította: 2013. évi XX. törvény 11. § (2).*

- ²²³ *A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi XL. törvény 9. § (1) ac). Módosította: 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) d).*
- ²²⁴ *Beiktatta: 2006. évi CVI. törvény 9. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: ugyane törvény 19. § (1)-(3).*
- ²²⁵ *Megállapította: 2011. évi CLXVII. törvény 67. §. A harmadik mondat szövegét megállapította: 2013. évi XX. törvény 10. § (1). Hatályos: 2013. IV. 2-től.*
- ²²⁶ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 416. § (8). Módosította: 2009. évi CXXVII. törvény 2. § (6).*
- ²²⁷ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 416. § (8). Hatályos: 2009. VII. 1-től.*
- ²²⁸ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXVII. törvény 69. § d). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ²²⁹ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ²³⁰ *Módosította: 2013. évi XX. törvény 11. § (1).*
- ²³¹ *Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 416. § (10). Módosította: 2012. évi LXXVI. törvény 42. § 2.*
- ²³² *Beiktatta: 2000. évi CXXXIII. törvény 102. § (5). Hatályos: 2001. I. 1-től.*
- ²³³ *Számozását módosította: 2001. évi XVI. törvény 37. §. Módosította: 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) f), 2012. évi CXII. törvény 32. § (1) b).*
- ²³⁴ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 10. §. Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § t), 2012. évi CXII. törvény 32. § (1) c).*
- ²³⁵ *Beiktatta: 2001. évi XVI. törvény 37. §. Módosította: 2003. évi IV. törvény 84. § (2) cc), 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) g), 2012. évi LXXXVI. törvény 45. § b).*
- ²³⁶ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 416. § (12), 2011. évi CXCI. törvény 103. § r).*
- ²³⁷ *Módosította: 2007. évi CLVI. törvény 23. § (2) a) ag).*
- ²³⁸ *Beiktatta: 2006. évi CVI. törvény 10. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13), 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) h).*
- ²³⁹ *Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 12. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁴⁰ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14).*
- ²⁴¹ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 416. § (11). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § s).*
- ²⁴² *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ²⁴³ *Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § u).*
- ²⁴⁴ *Megállapította: 2006. évi CVI. törvény 11. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2).*
- ²⁴⁵ *Megállapította: 1999. évi CIX. törvény 19. § (10). Hatályos: 2000. I. 1-től.*

- ²⁴⁶ *Módosította: 2006. évi CVI. törvény 20. § (2) d).*
- ²⁴⁷ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2). A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ²⁴⁸ *Beiktatta: 2007. évi CLVI. törvény 13. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2).*
- ²⁴⁹ *A korábbi címmel együtt hatályon kívül helyezte: 1999. évi CIX. törvény 24. § (1). Hatálytalan: 2000. I. 1-től.*
- ²⁵⁰ *Megállapította: 2009. évi LXXXV. törvény 103. § (2). Hatályos: 2009. XI. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXXV. törvény 66. § (9).*
- ²⁵¹ *Módosította: 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) i).*
- ²⁵² *Megállapította: 2010. évi CLXX. törvény 11. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ²⁵³ *Beiktatta: 2009. évi CIX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2009. XI. 11-től. Lásd még: 2009. évi CIX. törvény 55. § (21).*
- ²⁵⁴ *Beiktatta: 2009. évi CIX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
- ²⁵⁵ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 102. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től.*
- ²⁵⁶ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 102. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ²⁵⁷ *Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CLVI. törvény 23. § (1) a) al). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.*
- ²⁵⁸ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (8). Hatályos: 2009. X. 1-től.*
- ²⁵⁹ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (9). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (1).*
- ²⁶⁰ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (9). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (1).*
- ²⁶¹ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 418. § (14). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ²⁶² *Megállapította: 2005. évi CLIII. törvény 93. § (4). Hatályos: 2006. I. 1-től.*
- ²⁶³ *Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 103. § (1). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt megelőző időpontban kibocsátott fizetési meghagyásokra is alkalmazni kell.*
- ²⁶⁴ *Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (10). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (1).*
- ²⁶⁵ *Módosította: 2006. évi CVI. törvény 20. § (1) ab).*
- ²⁶⁶ *Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 103. § (2). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt megelőző időpontban kibocsátott fizetési meghagyásokra is alkalmazni kell.*

- ²⁶⁷ Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 14. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ²⁶⁸ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 418. § (11). Módosította: 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) j), 2011. évi CLXVII. törvény 69. § e).
- ²⁶⁹ Módosította: 2003. évi CXVI. törvény 107. § (1) p).
- ²⁷⁰ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (12). Hatályos: 2009. X. 1-től.
- ²⁷¹ Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 15. § (1). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § v).
- ²⁷² Módosította: 2005. évi LXXXV. törvény 67. § (1) b).
- ²⁷³ Beiktatta: 2007. évi CLVI. törvény 15. § (1). Módosította: 2011. évi XIII. törvény 13. § a).
- ²⁷⁴ Megállapította: 2013. évi XL. törvény 2. § (1). Hatályos: 2013. IV. 29-től.
- ²⁷⁵ Beiktatta: 2013. évi XL. törvény 2. § (1). Hatályos: 2013. IV. 29-től.
- ²⁷⁶ Beiktatta: 2005. évi LXXXV. törvény 65. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
- ²⁷⁷ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 83. § (5) n), 2008. évi LXXXI. törvény 219. §.
- ²⁷⁸ Megállapította: 2006. évi LXI. törvény 165. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.
- ²⁷⁹ Megállapította: 2007. évi CLVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ²⁸⁰ Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 39. §.
- ²⁸¹ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 107. § (3) n).
- ²⁸² Számozását módosította: 2005. évi LXXXV. törvény 65. §.
- ²⁸³ Számozását módosította: 2005. évi LXXXV. törvény 65. §.
- ²⁸⁴ Szövegét és számozását módosította: 2005. évi LXXXV. törvény 67. § (1) b) és 65. §.
- ²⁸⁵ Módosította: 2005. évi LXXXV. törvény 65. §, 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k).
- ²⁸⁶ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXII. törvény 32. § (3) h). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.
- ²⁸⁷ Beiktatta: 2011. évi CLXXVI. törvény 156. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ²⁸⁸ Beiktatta: 2011. évi XIII. törvény 12. §. Hatályos: 2011. III. 12-től.
- ²⁸⁹ Megállapította: 2013. évi XL. törvény 2. § (2). Hatályos: 2013. IV. 29-től.
- ²⁹⁰ Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 26. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ²⁹¹ Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 26. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ²⁹² Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 26. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

- ²⁹³ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 26. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ²⁹⁴ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 26. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ²⁹⁵ *Megállapította: 2005. évi LXXXV. törvény 66. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Lásd: ugyane törvény 2006. I. 2-től hatályos 62. § (2).*
- ²⁹⁶ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13), 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) k).*
- ²⁹⁷ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi CXVI. törvény 139. § (3). Hatálytalan: 2011. I. 1-től. Lásd: 2009. évi CXVI. törvény 148. § (6).*
- ²⁹⁸ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k), 2009. évi LVI. törvény 418. § (13), 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) k).*
- ²⁹⁹ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi CIX. törvény 51. § (1) l). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.*
- ³⁰⁰ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § t). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ³⁰¹ *Beiktatta: 2007. évi CLVI. törvény 16. §. Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § w).*
- ³⁰² *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k), 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Utóbbi módosítására lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2).*
- ³⁰³ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k). Az első mondatot beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 419. § (2). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 26. §.*
- ³⁰⁴ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k).*
- ³⁰⁵ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 80. § (1) k), 2007. évi LXXXII. törvény 13. § (1) 36. Számzását módosította: 2010. évi CLXX. törvény 13. §.*
- ³⁰⁶ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 13. §. Módosította: 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) h).*
- ³⁰⁷ *Módosította: 2008. évi LXXXII. törvény 31. § (12), 2009. évi LVI. törvény 416. § (12), 2010. évi CLXX. törvény 16. § (2) l).*
- ³⁰⁸ *Módosította: 2009. évi CIX. törvény 52. § (12) c), 2009. évi CXVI. törvény 103. §.*
- ³⁰⁹ *Lásd: 21/2011. (III. 2.) Korm. rendelet.*
- ³¹⁰ *Megállapította: 2009. évi XL. törvény 7. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
- ³¹¹ *Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 14. § c).*
- ³¹² *Megállapította: 2008. évi LXXXII. törvény 9. § (3). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 418. § (13). Lásd: 2009. évi LVI. törvény 423. § (2). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 103. § u).*
- ³¹³ *Lásd: 187/1997. (X. 31.) Korm. rendelet, 126/1998. (VII. 1.) Korm. rendelet, 130/1998. (VII. 22.) Korm. rendelet, 222/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet, 191/1999. (XII. 18.) Korm. rendelet, 165/2000. (IX. 29.) Korm. rendelet, 1080/2000. (IX. 29.) Korm. határozat, 248/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet, 72/2001. (IV. 24.) Korm. rendelet, 188/2001. (X. 17.) Korm. rendelet, 87/2002. (IV. 19.) Korm.*

rendelet, 223/2002. (X. 31.) Korm. rendelet, 303/2002. (XII. 27.) Korm. rendelet, 157/2003. (X. 1.) Korm. rendelet, 249/2003. (XII. 23.) Korm. rendelet, 269/2004. (IX. 29.) Korm. rendelet, 380/2004. (XII. 28.) Korm. rendelet, 215/2005. (X. 7.) Korm. rendelet, 291/2005. (XII. 23.) Korm. rendelet, 198/2006. (X. 2.) Korm. rendelet, 224/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet, 329/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 258/2007. (X. 4.) Korm. rendelet, 352/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet, 241/2008. (X. 1.) Korm. rendelet, 353/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet, 287/2009. (XII. 15.) Korm. rendelet, 250/2010. (X. 19.) Korm. rendelet, 198/2011. (X. 5.) Korm. rendelet, 335/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet, 287/2012. (X. 11.) Korm. rendelet, 377/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet.

³¹⁴ Megállapította: 2006. évi CVI. törvény 13. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

³¹⁵ Megállapította: 1998. évi LXXVII. törvény 19. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.

³¹⁶ Megállapította: 2000. évi CXXXIII. törvény 102. § (13). Hatályos: 2001. I. 1-től.

³¹⁷ Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 20. § (4). Hatályos: 2010. I. 1-től.

³¹⁸ Megállapította: 2005. évi CLIII. törvény 93. § (6). Hatályos: 2006. I. 1-től.

³¹⁹ Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 14. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

³²⁰ Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 41. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től.

³²¹ Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 41. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től.

³²² Beiktatta: 2010. évi CLIV. törvény 41. §. Hatályos: 2010. XII. 22-től. Módosította: 2011. évi XIII. törvény 13. § b).

³²³ Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 27. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

³²⁴ Lásd: 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet.

³²⁵ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXIX. törvény 3. § (2) b). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

³²⁶ Beiktatta: 2000. évi CXXXIII. törvény 102. § (14). Hatályos: 2001. I. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben és az igénylő kérelmére induló új eljárás során egyaránt irányadónak kell tekinteni.

³²⁷ Beiktatta: 2009. évi XL. törvény 7. § (2). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § x).

³²⁸ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 103. § v). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

³²⁹ Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § y).

³³⁰ Beiktatta: 2009. évi XL. törvény 7. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.

³³¹ Beiktatta: 2009. évi XL. törvény 7. § (2). Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 102. § z).

³³² Beiktatta: 2009. évi XL. törvény 7. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.

³³³ Megállapította: 2012. évi CCVIII. törvény 13. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

³³⁴ Lásd: 289/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 333/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet.

- ³³⁵ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 15. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³³⁶ *Módosította: 2012. évi CXII. törvény 31. § (2) i).*
- ³³⁷ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 15. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³³⁸ *Beiktatta: 2010. évi CLXX. törvény 15. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³³⁹ *Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 101. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ³⁴⁰ *Számozását módosította: 2012. évi CXII. törvény 28. §.*
- ³⁴¹ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 28. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ³⁴² *Beiktatta: 2012. évi LXXVI. törvény 41. §. Hatályos: 2012. VI. 27-től.*
- ³⁴³ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 29. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ³⁴⁴ *Megállapította: 2012. évi CXLII. törvény 1. §. Hatályos: 2012. X. 12-től.*
- ³⁴⁵ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 29. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ³⁴⁶ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 29. §. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ³⁴⁷ *Beiktatta: 2012. évi CCVIII. törvény 11. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.*
- ³⁴⁸ *Beiktatta: 2013. évi XX. törvény 10. § (2). Hatályos: 2013. IV. 2-től.*
- ³⁴⁹ *Beiktatta: 2013. évi XL. törvény 2. § (3). Hatályos: 2013. IV. 29-től.*
- ³⁵⁰ *Beiktatta: 2004. évi XXIX. törvény 120. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.*
- ³⁵¹ *Beiktatta: 2011. évi CLXXVI. törvény 156. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ³⁵² *Megállapította: 2012. évi CXII. törvény 30. § (1), 1. melléklet. Hatályos: 2012. VIII. 1-től.*
- ³⁵³ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 30. § (2), 2. melléklet. Hatályos: 2012. IX. 1-től.*
- ³⁵⁴ *Beiktatta: 2012. évi CXII. törvény 30. § (3), 3. melléklet. Hatályos: 2013. I. 1-től.*